

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

„PODNIĘŚ RĘKĘ, BOŻE DZIECIĘ...”

Bóg się rodzi!... Idzie radosna wieść, siejąca nowe życie. Idzie słowo, wieszczące odrodzenie serc. Rodzi się Pan nad Pany, który pocieszy smutnych, zwątpiałym doda nadziei, bezsilnych pokrzepi, a zbłąkanych przygarnie i ocali. — Rodzi się Pan, co miłuje maluczkich i pokornych, co nagradza hojnie każdy dobry czyn. Rodzi się Bóg, co nie zapomina o najdrobniejszej sierotce i o płaszynie najłagodniejszej pamięta.

Idzie radosna wieść przez ludne drogi i samotne ścieżki, przez ciche wsie i gwarne miasta, — od szarej ubogiej chatki do jasnego, potężnego palacu.

Jak kielichy kwiatów pod blaskiem słońca otwierają się serca ludzi.

W radosnym dźwięku dzwonów ginie żaloba przeszłości. W jasnym porwywie wesela zatraca się koszmarny minionych krwawych dni, co zaozaryla kwitnące łany i na góry dalekie rzuciły daninę ofiarnej młodości i życia walczącego o lepsze jutro. Dziś już tylko radość jest w sercach, tylko wesele w nich tętni.

Bóg się rodzi!... Przesiła się moc zła, w proch pada długa, nieprzespana noc. Nad chodzą lepsze, jaśniejsze dni, nadchodzi pokój ludziom dobrej woli. Jedna gwiazda świeci ubogim, prostym pastuszkom i mądrym królom w gronostaje przydzianym. Jedna gwiazda prowadzi ku źródłu największego dobra i najlepszej miłości. Jedna gwiazda wiedzie ku malutkiej stajence w Betleem, gdzie na ubożuchnej podściółce ze słomy leży Baranek Boży.

Bóg się rodzi!... Zabłąkani na manowcach życia, omamieni złudnym złotem blaskiem — otwieramy szeroko oczy, które nie przejrzały dotąd. Wargi zacisnięte rozwierają się do dobrych słów, wyciągają się ręce na powitanie bliźnich, którzy byli tak blisko — a tak bardzo daleko.

Bóg się rodzi!... Idzie radosna wieść przez samotne ścieżki i ludne gościniec, przez ugory i pola uroжайne.

I wszędzie, gdzie dociera, zakwita wesele. I wszędzie, gdzie dociera, łamią się ludzie białym, czystym jak śnieg opłatkiem — opłatkiem prawdziwej, wszechobejmującej miłości...

Tegoroczne święto Bożego Narodzenia, obchodzone uroczysto po raz trzydziesty w odrodzonej Polsce, — wywołuje w nas jednak obok radości także i poważne refleksje. — Taką jest już bowiem natura ludzka, — że w momentach uroczystych i świętych, — gdy miły, weselny nastrój przepelnia duszę, budzi się w człowieku skłonność do krytycznego obejmowania

myślą minionych lat i do robienia rachunków z własnym sumieniem.

I gdy dzisiaj myśl nasza zestawiać zaczyna, — to co dotąd w Odrodzonej Ojczyźnie zdziałane zostało, — gdy obejmujemy spojrzeniem naszym to, czego dzisiaj na ziemiach polskich świadkami jesteśmy — obudzić się muszą w nas obok

w której rozmodlony lud błaga Wszchemocnego o dobrobyt dla swej matki - karmicielki — Ojczyzny Polskiej.

W tę „Świątą Noc” wesela i radości, kiedy prosić będziemy Boga Wszchemocnego o „błogosła wieństwo i opiekę dla naszej krajiny miłej”, najbardziej gorąco i

szczerze prosimy Boga o duchowe zjednoczenie narodu.

Obudźmy w sobie ducha wielkiej miłości narodowej, by stanąć w karnych szeregach tych, którzy budować chcą Polskę potężną i mocarną — na chwałę Boga i jasnej przyszłości Rzeczypospolitej!

Wskazania Baranka. W pokorze i skrusze przypada do stóp o karności alabastrowej i rozpalonemi wargami chłodzi zziębnięte paluszki ich Kaja się i szepce: Nie jestem go-dzien!

Nad stajenką betlejemską popłynęły w przestworza anielskie słowa:

„Pokój ludziom dobrej woli!” Stały się one sztandarem Pokoju. Niechże zasumy on nad naszymi wioskami i miastami, Niech stanie się fundamentem wielkości naszego Państwa!

O nie zwól, nie zwól, Dziecino, Nam zaprzepać cud cudów, Zstań Jezu z dobrą Nowiną, Daj wieczny żywot wśród ludów, Niech w pomyślności rozkwita Przejasna Rzeczpospolita!

Stanisław Wojtasik.

—oXo—

Tam, gdzie się Chrystus narodził.

Dla nas, ludzi północy, święta Bożego Narodzenia są nieodłącznie związane z mrozem, śniegiem i choinką. Jakże dziwnymby się nam wydało, gdyby w Wilje panował upał, a choinkę miała zastąpić palma! A jednak wiele krajów południowych (gdzie obecnie panuje skwarne lato) w tych warunkach obchodzi święta Bożego Narodzenia.

Niedaleko, w odległości ośmiu kilometrów od Jerozolimy leży mała arabska miścina. Piasłkie dachy domów, wąskie, ciasne uliczki, gdzie przechodzień i osiołek nawzajem sobie ustępują miejsca, malowniczo rozsypane na wzgórzach nad Wadi-el-Harub kamienne domki i kościoły. Tak wygląda miejscowość, do której gwiazda wiodła trzech królów Wschodu. Tu — w Betleem przyszedł na świat Zbawiciel. A Betleem oznacza: „Dom Chleba”.

Otoczona pięknymi winnicami i oliwkowymi gajami miścina liczy zaledwie 12 tysięcy mieszkańców. Tem jednak dzisiejsze Betleem różni się od innych miejscowości Palestyny, że niemal całą ludność jego stanowią chrześcijanie. Muzułmanów i żydów jest tu znikoma garstka, a klaszory i zakłady naukowe misyjne wychowują coraz to nowe pokolenia chrześcijan Arabów.

Przybывającego do Betleem otacza natychmiast tłum spalonych przeczekał dzieciaków. Usiłując przekrzyć się nawzajem, pchają się wokół przybysza, ofiarując mu na sprzedaż muszelki pamiętkowe i widokówki. Każdy z tych czarnych dzieciaków włada kilkoma zdaniami w każdym niemal języku europejskim. To też nieustannie jest nader różnorodna: wyrazy niemieckie pomieszane są z włoskimi, hiszpańskie z greckimi, angielskie z rosyjskimi.

Na niewielkim placu wznosi się Bazylika. Jest to jeden z najstarszych kościołów na świecie. Wzniesiona w roku 330 przez rzymskiego cesarza Konstantyna, bazylika Najświętszej Marij Pan-

tonów weselnych i radosnych również tony przyćmione i niejasne.

Nie wszystko bo wiem układa się w Polsce tak, — jakby tego pragnęły szczerze po polsku czujące serca. — Nie zawsze dzieje się, tak, jak tego wymaga wielki interes narodowy i dobro całej Polski. Lecz odwróćmy na dziś myśli od kłopotów codziennych, od troski o przyszły rozwój stosunków między zwaśnionymi odłami społeczeństwa.

Gdy więc zasiądziemy wspólnie za stołem wigilijnym, — niech myśl nasza uleci w tę świetlaną dal, przed Tron Wszchemocnego. Niech myśli nasze poniosą do stóp Tronu Syna Bożego, — nasze gorące pragnienia i serdeczne prośby i niech wyjednają u Boga Zbawiciela — odpuszczenie grzechów i zmiłowanie.

Niech w pieśni naszej — którą zanucimy przy wigilijnym stole, niech z dźwiękiem dzwonów kościelnych przypominających przyjście na świat Boga-człowieka — po płynie do Tronu Boga — gorąca prośba o błogosławieństwo dla naszych ludzkich poczyną codziennych. Prosimy Wszchemocnego o błogosławieństwo dla siebie, dla swoich najbliższych, prosimy o pokój dla ludzi dobrej woli.

Niech przytem poleci przed Tron nowonarodzonego Dzieciątka ta pokorna i błagalna pieśń: „Podnięś rękę Boże Dziecię błogostaw krainę miłą”

„POKÓJ LUDZIOM DOBREJ WOLI!”

Wyjątek z poematu „Noc wigilijna”.

...A W STAJENCE

LICHEJ, ZŁOCISTA KRYTEJ SŁOMĄ

JEZUS MAŁENKIE WZNOŚI RĘCE

CO W DAL IŚC, KAŻA NEDZY GROMOM. I

CO BŁOGOSŁAWIA TYM, CO PŁACZA

I TYM, CO W BÓLU GNA SIĘ NISKO

I W NIEBO BIJA SWĄ ROZPACZĄ,

NAD SNÓW SWYCH CHYLAĆ SIĘ KOŁYSKA.

CO SIĘ ZMIENIŁA W MARZEŃ TRUMNĘ,

I TYM, CO W SERCE SWE ZAKŁĘLI

WSZYSTKIE CNOT BLASKI, CHCĘI DUMNE;

CO Z BOGA WIELKOŚĆ, MOC SWĄ WZIĘLI.

I BŁOGOSŁAWI JEZUS — DZIECIĘ

WSZYSTKIM: SAMOTNYM I ZNEKANYM,

TYM, CO SZCZĘŚLIWI NA TYM ŚWIECIE

I TYM, CO W SERCACH MAJĄ RANY. I

I ZŁYM I DOBRYM, Z WSZYSTKIM MAŁY

ZBAWCA DZIŚ ZRZUCA MOC NIEWOLI.

A WOKÓŁ DZWIŃNI HEJNAŁ CHWAŁY.

—O! „POKÓJ LUDZIOM DOBREJ WOLI!” St. Stemińska.

radosną wieść: Chrystus się rodzi!...

Oczyrna duszy przenosimy się w zamierzcie czasu do ubożuchnej betlejemskiej stajenki...

W żłobku kamiennym, na posłaniu ze mchu i lilij polnych leży Dzieciątko. Jego wątle ciało przebiega dreszcz chłodu, boć oddech wołu i osła nie wiele rozgrzewa. Mimo to w Jego chabrowych oczkach maluje się uśmiech i radośnie wyciąga rączką do swej dziej więcej Matki. Ta ze czcią całuje drobna rączkę, a w oku perli się łza bo sercem prze-czuła Gołgotę, a nimb około główki utworzył krzyż.

A klęczący opo-dal pasterz spojrzal na słodką twarzyczkę Dziewicy. W prostacem sercu wyczuł, że jego przewiny będą przy-czyną męki i cier-

Bóg się rodzi...

Wśród błękitów niebios w otoczeniu miljar-dów gwiazd mknie księżyc, spoglądając na ziemię, pełną bólu, cierpienia, zawodów...

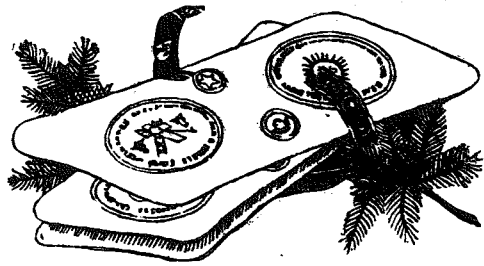
Nie wolne od nich ni komórka nędzarzy ni palac bogacza...

Cisza naokół...

Nagle wpada w nią daleki odgłos, jakby echo niebiańskiej muzyki.

Rozdygotały serca dzwonów, wieszcząc światu nowinę, że w tej godzinie przyszedł na glob ziemski Ten, co cierpiąc od zarania swego życia, przynosił umęczonemu światu zbawienie!...

Rzesze anielskie głoszą z krańca w kraniec

SPRAWA EKSPORTU ZBOŻA.

W ostatnich miesiącach blok państw agrarnych rozwinął intensywną akcję w kierunku odbudowy kredytu rolnego oraz zrationalizowania polityki eksportowej w zakresie handlu najwłaźniejszymi ziemiopłodami, produktami zwierzęcymi, owocami i warzywami. Załadnienia te wiążą się ściśle ze sobą, gdyż kwestia kredytu rolnego jest uzależniona w wysokim stopniu od ustalenia warunków rentowności warzawców rolnych, rentowności ta zaś jest funkcją ruchu cen ziemiopłodów, uzależnionego z kolei od stopnia doskonałości organizacji eksportu i handlu wewnętrznego tych produktów. Porozumienia, osiągnięte w Belgii przez przedstawicieli państw agrarnych, wyrażające się w 10 uchwałach tej komisji, powołuje z dniem 31 marca b. r. do życia wspólną organizację biur kontroli eksportu żyta, pszenicy i kukurydzy, następnie w przyszłości i innych artykułów, których zadaniem będzie wykonywanie dyrektyw solidarnej przeprowadzanej polityki eksportu ziemiopłodów państw, należących do porozumienia. Zadaniami tych biur, które pomyslane są, jako próby etap do organizacji wspólnego biura sprzedaży produktów rolnych, na wzór syndykatu eksportowego, będzie przedstawicielstwo ustalanie cen i przeprowadzanie reglamentacji eksportu, co stanowi konieczny warunek do polepszenia normalnego ustalenia jakości artykułów, podlegających działalności eksportowej wspomnianej komisji.

należy, że wykonanie samego planu sieci elewatorów w państwie, opracowanego przez towarzystwo „Spichrz Gminy”, obliczone jest w całości na sumę około 250 milj. zł., podczas gdy na prace, związane z budową i polepszeniem stanu dróg kolejowych i wodnych, bez których owe elewatory nie będą mogły być należycie wykorzystane, należałoby przewidzieć wydatki znacznie większe.

Zdobycie kapitałów zagranicznych na ten cel jest naogół utrudnione, gdyż wątpliwym jest, aby zechcieli one angażować się w tym kierunku bez odpowiednich gwarancji w postaci zapewnienia sobie całkowitej lub częściowej eksploatacji finansowanych urządzeń — do czego z punktu widzenia interesów naszego handlu zbożowego nie należy dopuścić, gdyż byłoby to wprowadzenie do nowego aparatu, w momencie jego urodzenia, ciar obcego, mogącego powodować klęskę. Nie mamy trendów amerykańskich, francuskich i belgijskich, jakie według doniesień prasowych przedłożone do rozpatrzenia rządowi, przypuszczając jednak należy, że wszystkie one ów warunki eksploatacji zawierają. Należałoby tylko rozpatrzyć te z nich, w których ten warunek nie został wymyślony. Dobrze byłoby również zainteresować kapital zagraniczny budową dróg, przeprowadzanych z punktu widzenia polityki zbożowej, jest to sprawa w swej doniosłości co najmniej równa sprawie budowy

„Czystość, pienistość, trwałość, smak wyróżniają

Piwa S-ki AKCYJNEJ BROWARU

W CZĘSTOCZOWIE daw. K. SZWEDE

Zaopatrzyć się na święta. Choćby zostało z sąpasów świątecznych, nie zepsuje się i nie straci na smaku.

POLECAMY:

JASNE, MARCOWE, CIEMNE, DUBELTOWE, LEMONJADY.

elewatorów. Stopniowość wykonywania tego planu będzie zależała, rzecz prosta, od ilości zaangażowanych w jego realizację kapitałów i energii sił rolniczych, oraz rządu.

Reasumując wyżej powiedziane, stwierdzić należy, że wyłączenie należytych korzyści dla Polski z zarysowanej się coraz wyraźniej koncepcji bloku państw agrarnych będzie zależało od sprawności i doskonałości aparatu technicznego i kupieckiego naszego handlu zbożowego i tylko posiadając dobry aparat, Polska będzie mogła wykorzystać odpowiednio to porozumienie.

warunków kryzysu ten pogłębia się z dnia na dzień, to jest dowodem, że przesilenia gospodarczego jeszcze we Włoszech nie było, nie dopiero zamysła się.

Nie ślęga najmniejszej wątpliwości, że rząd włoski do tego przesilenia się przygotował, skoro dra końskimi środkami pragnie zmniejszyć deficyt budżetowy, a staraniem się o pożyczkę amerykańską francuzi pokryły niedobory bilansu handlowego.

A bilans handlowy przedstawia się nie mniej źle, skoro „Messagero” w statystyce importu i eksportu wykazuje, że deficyt bilansu handlowego za 11 miesięcy był wynosił 4.646.499.873 litr. Aż do chwili w porównaniu z rokiemeszłym deficyt ten mniejszy jest o sto milionów litr to jednak nie poprawia się z tegorocznego bilansu handlowego Włoch zamknął się niedoborem 5 miliardów litr.

Koordinacja prac gospodarczych rządu.

Nowy regulamin dla komitetu ekonomicznego rady ministrów.

Warszawa. — Uchwalony przez Radę ministrów regulamin komitetu ekonomicznego ministrów wprowadza nowy czynnik w prace gospodarcze rządu, a mianowicie koordynację zamierzeń i prac gospodarczych poszczególnych ministerstw w komitecie ekonomicznym ministrów.

Pod względem prawnym, wszystkie zamierzenia i projekty gospodarcze ministerstw będą czynione przez biuro prawne Rady ministrów, pod względem zaś merytorycznym będą rozpatrywane i opracowane przez biuro ekonomiczne. W ten sposób działalność gospodarstwa poszczególnych ministerstw zostanie skoordynowana w ogólnej linii polityki gospodarczej rządu.

Nowy regulamin postanawia, że w skład Komitetu ekonomicznego Rady ministrów w charakterze stałych członków wchodzić jako przewodniczący prezes Rady ministrów, lub minister przez niego wyznaczony, jako członkowie ministrowie skarbu, rolnictwa, przemysłu i handlu, pracy i opieki społecznej, komunikacji oraz spraw zagranicznych, inni zaś ministrowie biorą udział w posiedzeniach komitetu, gdy są rozpatrywane sprawy z zakresu ich właściwości.

Komitet ekonomiczny powołany jest do rozpatrzenia spraw, dotyczących programów i ogólnych zasad polityki ekonomicznej rządu, a w szczególności polityki przemysłowej, handlowej, rolnej, skarbowej, finansowej, komunikacyjnej, społecznej oraz ogólnego programu bezpośredniej działalności gospodarczej rządu i samorządów.

Ponadto komitet rozpatrywać będzie wnioski ustawodawcze z dziedziny gospodarczej, wszelkie sprawy o znaczeniu ekonomicznym, które ze względu na legalnych lub rzeczowych wymagań, nastąpięcia przez Radę ministrów, a także sprawy ekonomiczne, które należą do zakresu działalności wszystkich ministerstw, wymaga ją jednakże zasadniczego uzgodnienia w postępowaniu z innymi ministrami. Sprawy komitetu ekonomicznego ministrów prowadzi biuro ekonomiczne prezesa Rady min. a szef tego biura, oraz jego zastępca biorą udział w posiedzeniach komitetu.

Zarówno o do tego obrad, jak i o zapadłych uchwał komitetu ekonomicznego ministrów obowiązują uczestników ścisła tajemnica urzędowa.

Włochy w szponach kryzysu

5 miliardów deficytu w bilansie handlowym i 564,280 bezrobotnych.

Kryzys ogólnoswiatowy obecnie najbardziej zaczyna brać w swe szpony laszystowskie Włochy. Mimo największych wysiłków, jakie rząd przedsięwziął, aby ten kryzys złamać — widać, że ten ostatni silniejszy jest od rządowych dekretów, skoro bezrobocie wzrasta z dnia na dzień, budżet państwowy co miesiąc przynosi potężne niedobory, bo sięgające setki milionów litr, a bilans handlowy zamknięty w tym roku deficytem, sięgającym do 5 miliardów litr.

W roku zeszłym o tej porze liczb bezrobotnych we Włoszech nie sięgała 400 tysięcy, podczas gdy dziś czytamy w „Messagero” z dnia 16 m. w artykule „La disoccupazione in Italia”, że liczba bezrobotnych na dzień 30 listopada br. wynosiła 534.280 osób, podczas gdy miesiąc temu tylko 446.496 osób. Widzimy z powyższej urzędowej statystyki, że w okresie try-

do jednego miesiąca bezrobocie wzrosło o blisko sto tysięcy osób. Wprawdzie bezrobocie staleje dziś na całym świecie nie wyłącza bogatych Stanów Zjednoczonych, ale jeżeli weźmiemy pod uwagę fakt, że dzięki stosunkom z Sowietami — Włochy otrzymały obfite zamówienia na maszyny, samoloty, samochody, traktory rolnicze i budowę okrętów, a nadto za bezcen zboże na chleb z sowieckiego dumpingu — to przy tem wazy sięm kryzysu gospodarczy powinni być jednak łagodniejszy. Jeżeli zaś mimo tak sprzyjających

drodzy żołnierze, przy żłobku beletemskim onej ofiarnej i świętej miłości. Karni i wierni, sercem Bogu oddani, miłą dla Ojczyzny drogą spełnicie postugę.

Zatem, łamiąc się opłakiem, nie tylko usy, ale też i czynem oddzielnym powtarzajcie te słowa anielskie: „Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludzom dobrej woli!”

Religia i pokój

Tematem tym zajmuje się w „La Vie Intellectuelle” Pierre Delattre, przyczem dochodzi do wniosków, które zasługują na podkreślenie. Zaczynając, że wyszydzący parcyfizm należy do tych wypływających z duszy narodu prądów, które w całości przenika duch chrześcijański i wstręt do wszelkich kombinacji politycznych oraz do spekulacji giełdowej, autor stwierdza, iż istnieje dwa przeciwstawne pojęcia życia publicznego: Jedno, materialistyczne i pogankie, nie uznaje Kościoła, jego miły, jego praw i przez obywateli czynny podmiot państwa do znaczenia najwyższego celu, źródła wszelkich praw. Drugie, chrześcijańskie i chrześcijańskie, przyznaje Kościołowi prymat, który wywodzi on ze swej misji i ze stosunku do ostatecznego celu obywatela; nie kwestionuje on zasad i uprawnień państwa, tylko wyznacza im odpowiednią rolę.

Teraz po „obropnej rządzi, która zabiła Europę” (Benedykt XIV), rozbrzmiewają hasła i wezwania do zbliżenia serc, do większej sprawiedliwości i miłości w otwartości między klasami społecznymi, do porozumienia i współpracy narodów; wszystko to, usłowno co do swego pochodzenia, jak i o do celu, jest chrześcijańskie. Na gruncie społecznym Kościół posiada Kettelera, Manninga i in. w znaczym stopniu odwołując się do wpływu społecznego.

Po spotkaniu Papieża Leona XIII przywodzi Papież Akcji Katolickiej. W czasie wojny wiele mówiono o koordynacji sił o jednolitem kierownictwie. „W walce z ateizmem i ateizmem nauka i kierownictwo” (Benedykt XV).

Słowa takie w czasopiśmie francuskim są bardzo znaczące i poruszające.

List pasterski

Bratka p. W. F. JE. Ks. Dr. Stanisław Gali, Biskup Polowy, w okazji święta Bożego Narodzenia wyraża do wojska list pasterski następującej treści:

Droscy żołnierze!

Zbliża się pamiętny nasz święty, na szczyt całej obchodzącej będziemy radośnie pamiętkę narodowi Zwiastowania święta. W droższym obchodzie podobnie, jak świątki pastora, wchodzimy się w anielskie płaszczyzny, a jak trzej królowie, spotykamy się z przedziwną i niespodziewaną gwiazdą. Pastora i wędrują w Włochach (Włochy) do zbliżenia beletemskiego; my zaś, dążymy do naszych królowości, w których hołd świątki Bożemu Dzieciątku.

Droscy żołnierze! W te droższe chwile kiedy posiadacie wspaniałe do wigilijnej wieczności, słuchajcie miłością rozporządzący nasze własne serce! Jak ci beletemski pastora, weźcie i w ten sposób sprawujecie służbę. Do was, obywateli, raz na straż Ojczyzny, przedwzruszeniem kłębna anteniej wolań o chwale dla Boga, a później dla ludu. Jakkolwiek spotkało to wasze zadanie? Nie inaczej, jako serce pokorne Bogu ofiarując, a Ojczyźnie moznym czynem służąc. A ten moznym czyn, wtemczas się objawi, gdyż nas wszystkich bracia, miłość, wia, a ofiarne serca wiernie służą by spełnił Bóg, dając wam potęgę i tarca obronna Ojczyzny!

Na miłosną spójrzcie dzisiaj, dzieje się. Słuchajcie do wielki zwycięstwo? Ono — z mocnego ducha się wywodził! Wszak jedna była wola, którą Wódz namelny na wielkie o zwycięskie poprowadził boje nasze huca orężne. Ale też jedno było serce wśród szeregów żołnierskich, z którego wyrosła ofiara i bohaterstwo. Takiej potęgi żaden nie przełamie wróg!

To też, patrząc z rozszerzeniem na Bożą Dziecinę, uczcie się,

Od wszelkich oddechów organów oddechowych i kieszka

WŁOCHIA, EKSPANSION

Kaiser's Pterisone

Przebadany w 1914 w szpitalu w Salsomaggiore i w szpitalu w Bergamo.

OGŁOSZENIE

Włoszowski Łeś Oświatowy Związek Szkołowski Jm. Maria J. Fibrodziński w Częstochowie, po przeprowadzeniu rozpraw, przystępuje obecnie nowo do ogłaszania w „Gazecie” „Kierunek” w Warszawie.

GWIAZDKA!

Każde dziecko marzy... aby pod choinką znaleźć przynajmniej jedno — NIE BOWIE PATEREK-ROD. Dociąganie demotracji od 6-8 wiew. Wypytasz się o to? Włoszowski Łeś Oświatowy Związek Szkołowski Jm. Maria J. Fibrodziński.

Nanie Kino dla wszystkich! Kinematograf Pathé-Baby

Kinematograf w Krakowie obywatelskiego organizacja, pięknie urządzone i rodzinne.

Najnowszy model po udzieleniu tego obraz na ekranie wiatłód 12 m. z 12. Wykrycia sprządek aparatu i wyprodukowania filmów z Krakowa, Częstochowa, Łódź, Goniąki i Katowice na każde miasteczko.

Tanio! ZABAWKI Tanio!

POLECA

BAZAR POLSKI

ul. Bohorawskiego 1.

ODMIJZENIE Oryginała i

kiem) „MROZOL” maść (skrogutkiem), powstałe od omdlenia. Sprzedają apteki i stajdy apteczne.

Nieważki nalepsza i poddają się tej tylko takiej dusa, które nie umiesz się zdobyć na nos lepszego.

Société Textile „LA CZENSTOCHOVIENNE”

(Towarzystwo Przedzalnice „La Czenstochovienne“)

Spółka Akcyjna z Kapitałem 35 milionów franków.

Zarząd w Roubaix (Francja)

Fabryka i siedziba prawna na Polskę w Częstochowie.

PRZĘDZALNIA, Tkalnica, Farbiarnia i Wykończalnia WYROBÓW Bawełnianych.

PRZĘDZALNIA, Tkalnica i Wykończalnia WYROBÓW Jutowych.

Adres Telegraficzny: „TEXTILE“ Częstochowa.

Telefony: Nr. 103 i Nr. 31.

U źródła tradycji wigilijnych

Dla człowieka pierwotnego okres zimowy był okresem najtrudniejszym do przeżycia: zasypane śnieżne, mroźne, zamraza roślinność, pokryte lodem wody, to wszystko jak gdyby sprzyjało się przeciwko tej mizernej lotnicie, co gdzieś w jaskini, czy wygrzebanej jamce bytowanie swoje prowadziła.

Do tego wszystkiego dzień coraz krótszy, coraz dłuższa noc paraliżowały jego akcje, krapując go w każdym poczynaniu.

Jakże radośnym więc musiał być ów moment, gdy zauważono, że zaczyna dnia przybywać, że noc się skraca, co było niewątpliwą za powiedzią przyszłego zbudzenia się natury.

Jakże takiego dnia nie uczcił. Mieszkanka jaskini wyciągała suszone owoce i wariły rybę, którą ulowiono gdzieś w jakiejś dogodnej przerebii.

W jaskini panowała radość, były „gody”, jaśniały gwiazdy na wykończonym niebie, a pod ścianami jaskini czy groty ustawiono wycięta kamienią siekierą choinki i świerczki zielone. Śpiewano przytem pieśni radosną: oto zjawia się zapowiedź lepszej doli, pomyślności i szczęścia.

Po tysiącach lat takiego życia przyszedł na świat człowiek nowy. Dobry był i miły. Cudną opowiadał wieści: w takim właśnie dniu w ubogiej stajence urodził się Zbawiciel, co miał odkupić cały ród ludzki. Radowały się Jego narodzinom ptaki i zwierzęta, cieszyli się ludzie nieuczciwi i biedni, a aniołowie śpiewali „Gloria, Gloria”.

Opowiesci cudne, porywające, w skupieniu słuchała ich przytulona do siebie gromadka, a przed jej pierwotnym naiwnym umysłem żywo i barwnie kreśliły się obrazy: Dziewięć i Jego Matki, ubogiej stajenki, gdzie Trzej Królowie kłęczą w pokorze, zlego króla Heroda, czarnego okropnego diabła i białego kościotrupa śmierci.

W każdej wsi, czy miasteczku gromadki chłopców zawczasu szykują sobie stroje, o jakich się królom nie śniło; musi być też czarny diabeł i biała śmierć. Wędrują tedy trzej królowie z brodami z konopii i w papierowych koronach. Bliższą też i pancerze ze srebrnego papieru na piersiach herodowych żołnierzy, a głowę stroją hełmy o różnej fantastycznej formie.

Zadna uroczystość nie może być bez pieśni. Trzeba więc całą akcję urozmaicić przemowami i piosenkami.

Tu rozeznac można i prasłowiańszczyznę pogańską, wierzącego chrześcijanina i współczesnego sa-

tyryka, wprowadzającego do jasełek postacie dnia dzisiejszego, jak druciarza, żydka, węgry z olejkami, Małgorzatki, a przy wyższym poziomie umysłowym także i postacie historyczne i polityczne.

Całość przedstawienia kończy zawsze działość z torbą i dzwonkiem, zgrzybiałym głosem nawołująco:

„Prosi dziadek prosi Torbę z dzwonkiem nosi Kto włoży, to człowiek Boży, A kto nie włoży, ten pójdzie do kozy”.

I idzie ta tradycja jasełkowa wraz z pieśniami: „W śniebie leży”, „Bóg się rodzi”, „Przybieżeli do Betlejem pastersze”, idzie wazgedle dokąd dochodzą szlaki pielgrzymstwa polskiego, więc do kolonii w Kanadzie i Stanach Zjednoczonych idzie do Parany, a nawet w syberyjskiej tajgi i tundry.

A wtedy na twarzy najsmutniejszego z wygnanów odzwaniano od ziemi ojczyzny Polaka sakwita usciech radości, bo moment ten zwiastuje jakieś lepsze jutro, zapała serce nadziei, zwycięstwo nad ziemi mrocami wrogów Ojczyzny, bo to procz „Bóg się rodzi, moc truchleje”.

TELEGRAMY

NOWA FAZA WALKI O WOLNOŚĆ INDJI

Delhi. — W ostatnich dniach znowu przejawiać się poczyna ożywna działalność kół nacjonalistycznych i tendencja do urzędniczych demonstracji i manifestacji.

Bojkot monopolu angielskich został ostatnio zaostrzony. W ostatnich dwóch dniach aresztowano 60 kobiet, ponieważ utrzymywały wartość przed rządowym składami spirytusu i nie dopuszczały nikogo do zakupów.

29 z tych kobiet zostało postawionych przed sąd i każda z nich skazana na 6 miesięcy więzienia. Na wiadomość o tych wyrokach zebrały się na ulicach miasta olbrzymie tłumy i poczęły demonstrować przeciwko wyrokowi. Rozwinięły się pochody, który zmierzał udać się przed gmach sądowy. Policja musiała trzykrotnie rozepędzać tłumy, zanim jej udało się rozepędzić demonstrantów.

USUNĘCIE RYKOWA.

Moskwa.— Agencja „Tass” ogłasza informację o centralnej sesji Komitetu plenarnego, która odbyła się od 17 do 20 b. m. Plenum zatwierdziło uwolnienie Rykowa ze stanowiska prezesa, oraz nominację Molotowa na stanowisko przewodniczącego Komitetu Rad Ludowych.

MALŻENSTWO KRÓLA ALBANJI

Wiedeń. — Donoszą z Białogrodu: Mimo stanowczych zaprzeczeń urzędowych dziennik „Wreme” stwierdza, że rokowania w sprawie małżeństwa księżniczki bułgarskiej Eudoksji z królem albańskim Achmedem Zogu trwają w dalszym ciągu. Największą trudnością stanowi nadal sprawa wyznania. Dziennik dowiaduje się jednak, że i ta trudność będzie wyłaczona, albowiem król albański przyjmie wyznanie katolickie.

RAMON FRANCO CHCE OSIEDLIĆ SIĘ W ARGENTYNY

Lizbona. — Hiszpański lotniczy, którzy po niedawnej rewolucji na

KINO PANORAMA w czwartek 25 i piątek 26 grudnia b. r.

Ulubieniec Sz. Publiczności, król bohaterów, genialny i niezrównany **Douglas Fairbanks** oraz jego partnerka, piękna i największa gwiazda ekranu **Argusette de la Motte** i niesłychanym triumfem grają w wielkim 12-aktowym pełnym sensacji i humoru filmie p. t.

12 DJAMENTÓW (trzej Muszkieterowie)

Wielki film o przygodach trzech muszkieterów. Wspaniały film o przygodach trzech muszkieterów. Wspaniały film o przygodach trzech muszkieterów.

Uwaga! Sala dobrze ogrzana.

lotnisku „Czterech Wiatrów” schronili się na terytorjum Portugalii, otrzymali od rządu portugalskiego zezwolenie na opuszczenie kraju.

Ramon Franco chce odplynieć do Argentyny, inni lotnicy wyrażali życzenie, aby ich odstawiono nad granicę francuską.

Nowy wicekról Indji

Londyn. — Dekretem królewskim wicekrólem Indji mianowany został, na miejsce lorda Irwina, dotychczasowy gubernator Kanady, lord Willingdon.

Nominacja ta spotkała się z ogólnym uzaniem na najszerzych kołach angielskich i umiarkowanych kołach hinduskich. Nowomianowany wice-król Indji posiada bardzo bogate doświadczenie administracyjne i jest wybitnym znawcą stosunków w Indjach, ponieważ w dotychczasowej swej karierze dwukrotnie sprawował urząd gubernatora w Bombaju i Madrasie w przeciągu 11 lat.

W kołach politycznych podkreślają, że podczas swego urzędowania nowy wicekról Indji cieszył się popularnością wśród ludności hinduskiej.

Konserwatywny „Morning Post” jest zdania, że wśród angielskich mężów stanu nie było właściwego kandydata na to odpowiedzialne stanowisko. Roządnici politycy hinduscy powinni zdawać sobie sprawę, że w osobie nowego wicekróla Indji znajdują szczerego i wyrozumiałego przyjaciela. Według „Daily Herald” nominacja lorda Willingdona wywołała jaknajlepsze wrażenie wśród hinduskich uczestników konferencji „okrągłego stołu”.

O POROZUMIENIE FRANCJI I WŁOCH

Londyn. — Rząd angielski podjął nową próbę pośredniczenia między Francją a Włochami w sprawie porozumienia co do zbrow-

ień morskich. Propozycja angielska przewiduje skompletowanie przez oba państwa programu z roku 1930 i zawieszenie budowy do r. 1936. Wysłannik angielski, Craigie, udaje się jutro z Rzymu do Paryża z kontr-propozycjami włoskimi.

NIEBEZPIECZNA POLITYKA.

Paryż. — Pod tytułem „Niemyca a mniejszości narodowe”, „Le Temps” pisze: Niemiecka polityka mniejszościowa stwarza poważne niebezpieczeństwo dla pokojowego powstania. Jest to polityka nie mniej niebezpieczna, niż polityka rewizjonistyczna, dążąca do rewizji traktatów i rozbrojenia ogołonego. Trzy te dążenia są równoległe, płyną z tego samego źródła i niejako uzupełniają się. Lepiej, niż wszelkie przemówienia charakterystyczne dla polityki Rzeszy — taka, jaka prowadzona jest od kilku miesięcy pod presją ugrupowań nacjonalistycznych.

ZJADLIWE MGŁY NAD NORWEGJĄ

Oslo. — Od soboty rana zalegają nad całą Norwegią gęste jałkie ciemne dymy mgły. Zwiastują południowo-zachodnie wybrzeża Norwegii w okolicy Arendal tonie prostopu w mroczkach nocnych, opodowianych straszliwymi mgłami, które wywołały panikę postrach wśród ludności. Dokola latarni morskiej w Sandwika unosi się chmura gęstych i długich na kilka kilometrów mgieł, przez które przejrzeć nie można, nawet nie widać światła latarni morskiej z najbliższego otoczenia. Mgły nie poruszają się z miejsca, mają szaro żółty wygląd.

Na wybrzeżach mniejszych wysp, położonych w pobliżu brzegów Norwegii, nawet woda została zanieczyszczona zupełnie i przybrała kolor szary i czarny. Morze wygląda, jak gdyby było przemieszane z gliną i atramentem. Ludność Norwegii obawia się, że gęste mgły zawierają w sobie

te same laszczniki choroby masowej, które stwierdzono w Belgii.

Od zachodnich wybrzeży Jutlandji donoszą także o pojawieniu się podobnych mgieł. Mgły posuwają się stopniowo od północnego zachodu na południowy wschód. Ludzie dostający się w te mgły, natychmiast chorują na rodzaj zjadliwej hiszpanki.

ODMLADZANIE CERY.

Postęp w zakresie wiedzy o hormonach obdłł się zbawieniem echem w wytwórczości preparatów kosmetycznych. Wiadomo, że w organizmie ludzkim znajdują się gruczoły o wydzielanie odmładzającej. I w skórze znajdują się nerzady odmładzające, od sprawności których zależy młodociany wygląd. Z wiekiem wyczerpują się owe gruczoły, dlatego uzupełnia je medycyna w wyciągami z gruczołów zwierzęcych. W kosmetyce próbowano przysycać kremy hormonami, by tą drogą ożywić skórę. Metoda ta zawiodła. Okazało się natomiast, że krem z zawartością składników pobudzających gruczoły do sywoty, działa przy dostępie ciepła odmładzająco na skórę. Z kremów do tego celu polecam Jodyne krem „Oxa” D-ra Lustra. Rano powlec twarz na 10 minut kremem „Oxa”, poczem spłótkwać drugą gorącą wodą. Wieczorem naparzyć natłuszczoną twarz kremem „Oxa” przez 10 minut, poczem spłótkwać gorącą wodą.

Dr. Zenoa B.

OPLATEK W STRZELCU

W czwartek, dnia 25 b. m. 1. i w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia o godzinie 6-jej wiecz. Zw Strzelecki urząd, doroczny swywieczem, tradycyjny oplatek, na który ma naszczęć prośb swych członków i członkini. W lokalu własnym ul. Tadeusza Kościuszki Nr. 24

OGŁOSZENIE

Nr. E. 5798/30. Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie, rewiru III-go powiatu Częstochowskiego J. KOSSAK, sam w Częstochowie przy ulicy Jasnej Nr. 21, ogłasza, że w dniu 24 grudnia 1930 roku od godziny 10-jej zrana w Grabówce tożsą gminy odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należącej do Ignacego Kubata, a mianowicie: krowy, klaczy i wozu, ocenionych na zł. 650.

Dnia 10-go grudnia 1930 roku. Nr. E. 5771, 5772/30. Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie, rewiru III-go powiatu Częstochowskiego J. KOSSAK, sam w Częstochowie przy ulicy Jasnej Nr. 21, ogłasza, że w dniu 24 grudnia 1930 roku od godziny 10-jej zrana w Herbach Polnickich gm. Węglowice odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należącej do Piotra i Jadwigi małt. Kierat, a mianowicie mebli, ocenionych na zł. 1150.

Dnia 10-go grudnia 1930 roku. Nr. E. 5900/30. Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie, rewiru III-go powiatu Częstochowskiego J. KOSSAK, sam w Częstochowie przy ulicy Jasnej Nr. 21, ogłasza, że w dniu 25 grudnia 1930 roku od godziny 10-jej zrana w Puszczywie gm. Węglowice odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należącej do Walentego Glondalskiego, a mianowicie: 2-ech par rogów jelenich, szaly, klaczy, szynki i wózków, ocenionych na zł. 600.

Biuro Reprezentacyjno-Zleceńowe „OBRONA”

Częstochowa, ul. Panny Marji Nr. 31, tel. 49.

KUPNA SPRZEDAŻ: Domów, placów, fabryk, terenów fabrycznych, parcel budowlanych, interesów handlowych i przemysłowych, majątków, folwarków, gospodarstw, przestówek, młynów, lasów, sklepów, lokali prywatnych i handlowych i t. p.

LOKJE KAPITAŁY, pośredniczy przy wyszukiwaniu pożyczek przemysłowych, hipotecznych i osobistych.

ZLECENIA kredytowe i prawno-majątkowe z prowincji wykonywa sprawnie i szybko zaoszczędzając, czasu i kosztów podróży. **PRZYSYLANIE** na maszynie. **OGŁOSZENIA** do pism miesięcznych zamiejscowych i zagranicznych. Kampanie reklamowe do pism handlowych. Prośby podania, rekrusy i t. p.

Szkoła tańców baletm. K. KOSTECKIEGO

w lokalu własnym ul. Waszyngtona, d. Jasna 49.

Uczy „Ostatnie Nowości” 1924 Londynu, oraz tańce zwykłe, w kompletach i pojedynczo.

Zapisy na kursy I-II-III-IV i Maszyna codz. od 10 rano do 9 wiecz. w tych dniach rozpocznie.

Uwaga! Lekcje praktyczna w III dniach świąt Bożego Narodzenia od 7 wiecz.

OTWARCIE HISTORYCZNEJ WYSTAWY POLSKIEJ W PARYŻU.

Paryż. — W poniedziałek o godzinie 2.30 po poł. odbyło się uroczyste otwarcie retrospektywnej wystawy polskiej, przedstawiającej bieg historii polskiej od powstania listopadowego do r. 1930. Otwarcia wystawy dokonał ambasador Czapłowski oraz francuski minister oświecenia publicznego Chaumont.

Cała prasa zamieszcza pochlebne wzmianki o wystawie, chwalejąc pomysły urzędzenia tej wystawy.

Wystawa znajduje się tuż koło placu Zgody, a afisze o niej rozlepione są po całym Paryżu. Specjalny ni duży afisz rzuca się w oczy przy chodniom na pl. Elizejskim. Wzorajszą wieczorną „Intransigeant” wyraża jedynie żal, że zbyt mało miejsca poświęcono Paderewskiemu oraz nie pomyślano o polskich artystach szkół paryskich, którzy bardzo przyczynili się do zbliżenia obu narodów.

PO ZAŚCIACACH W HISZPANII. Madryt. — Specjalny sąd wojskowy zakończył śledztwo w sprawie niedawnych zająć na lotnisku Czerwych Wiatrów. Oskarżonych jest 52.

Madryt. — Rada gabinetowa nie powzięła jeszcze decyzji co do procedury, według której będą sądzone osoby, oskarżone o udział w niedawnych sądach, pozostawiając wolne pole do działania sądom cywilnym i wojskowym.

Według wiadomości, nadchodzących z całego kraju, sytuacja wszędzie wraca do normy. Władze rozwiązują organizacje syndykalistyczne. Osoby, oskarżone o dokonanie w czasie niedawnych zająć poważniejszych wykrzeseł stawiane są przed sądami wojskowymi. Pewną liczbę aresztowanych zwolniono. Oddziały wojskowe, wysłane na prowincję, powracają do swoich stałych miejsc pobytu.

STALIN STARA SIĘ POWOLNAK W OROSZYŹ.

Moskwa. — Stalin, chcąc zapewnić sobie poparcie armii, wśród której cieszy się popularnością, Worożylow, zaproponował komisarzowi wojny Worożylowowi stanowisko pierwszego zastępcy prezesa Rady komisarzy ludowych ZSSR, pozostawiając go na dotychczasowym stanowisku komisarza wojny i przewodniczącego rewolucyjnej rady wojennej. Worożylow dotychczas odpowiedź nie dał.

PREZ MASARYK NIE WIERZY W MOZLIWOŚĆ WOJNY.

Wiedeń. — Donoszą z Białogrodu: „Politika” ogłasza rozmowę swego współpracownika z prezydentem republiki czeskosłowackiej Masarykiem o sytuacji między narodowej i o Jugosławii.

Prezydent Masaryk oświadczył, że katastrofy należą już do przeszłości, obecnie nie oczekuje ich i nie obawia się, ponieważ nie ma żadnej podstawy, ani też przyczyny dla nich. Potęgą pokoju jest silniejsza, niż potęgą wojny. Dla wojny niema na szczęście żadnych środków finansowych. Rozsądek tryumfuje. W każdym razie trzeba się mieć na baczności. Stosunki są we wszystkich kierunkach zadawa lające.

Prezydent Masaryk życzy wkroczenia Jugosławii zjednoczenia narodu, dobrej administracji, wielu szkół wielkiej floty handlowej, postępu rolnictwa i pokoju.

PORZĄDEK DZIENNY STYCZNIEJ SESJI RADY LIGI NARODÓW.

Berlin. — Jak donoszą z Genewy, ogłoszony dzisiaj został porządek dzienny 62-giej sesji Rady Ligi Narodów, rozpoczynającej się dnia 19 stycznia.

Przewodniczącym będzie tym razem niemiecki minister spraw zagranicznych p. Curtius.

Na porządku dziennym znajduje się 31 punktów. Najważniejsze z nich dotyczą raportu przygotowawczej komisji rozbrojeniowej i ustalenia terminu zwłaszcza międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej, dalej sprawa trzech not rządów niemieckiego przeciw Polsce. Na porządku dziennym znajduje się również sprawa rokowań między Polską i Litwą.

BANK ZIEMIAŃSKI Oddział w Częstochowie

Aleja 19, (dom własny)

Telefony: 4,45 i 1,98.

Zamach na ministra pracy w Berlinie

Bezrobotny malarz w mieszkaniu min. Schäfera.

Berlin. — Wczoraj w południe usiłował dokonać zamachu na życie ministra pracy Stoegerwalda pewien bezrobotny 36-letni malarz pokojowy, Chrystjan Schäfer, zamieszkały stale w Berlinie.

Schäfer wtargnął do przedpokoju gabinetu ministra, oświadczył, iż musi natychmiast uzyskać audiencję u ministra. Kiedy służba usiłowała uspokoić go, zawiadamiając, iż minister jest w tej chwili w podróży, Schäfer wy dobył automatyczny pistolet gazowy, z którego wystrzał powoduje tylko chwilowe oszolenienie, usiłując strzelić do służących, został jednak ubezwładniony i oddany w ręce policji.

Schäfer jest od 7-miu lat bezrobotny i znajduje się w największej depresji duchowej i podnieceniu. Zajmując się stale kwestią bezrobocia w Niemczech, wypracował szczegółowy memoriał, zawierający propozycje walki z bezrobociem.

W memorjale domagał się, aby tylko jedno z małżonków mogło pracować i aby urzędnicy emerytowani, pobierający pensje, nie mogli zajmować żadnych posad. Plan ten usiłował przedłożyć ministrowi pracy i w tym celu przybył do gmachu ministerstwa, gdzie skierowany został do jednego z urzędników. Urzędnik od oświadczył, iż Schäfer otrzyma odpowiedź na piśmie. Zdemerwowany do najwyższego stopnia Schäfer udał się w kierunku gabinetu ministra, gdzie rozegrała się opisana przez nas na wstępie tragiczna scena. — Przy rewizji znaleziono w kieszeni Schäfera również i palkę gumową, śledztwo prowadzi policja polityczna. Dotychczasowy przebieg wykazał, że Schäfer jest zupełnie na umyśle zdrowym, jednakże znajdował się w stanie najwyższego nerwowego podrażnienia.

skie, które stwierdziło, że 12 chorých już nie żyje, 16 dalszych znajduje się w stanie beznadziejnym, zaś resztę będzie można przy usilnych zabiegach utrzymać przy życiu. W ciągu niedzieli zmarło 3 dalszych chorých i zachodzi obawa, że liczba śmiertelnych wypadków przekroczy cyfrę 30.

Władze sanitarne oraz bezpieczeństwa weszły surowo dochożenia, celem ustalenia, kto ponosi winę strasznej śmierci tak wielkiej liczby osób.

REWOLUCJA CZY NAPAD ZBOJECKI W WENEZUELI?

Nowy York. — Z Bogoty donoszą, że w południowo-wschodniej Wenezueli wybuchło powstanie. W prowincji Tachira miało trzystu uzbrojonych ludzi zająć miasto Labatera, zamordować burmistrza i podpalić ratusz. Ponadto napad ten był zupełnie niespodziewany, przeto wojska rządowe nie mogły bronić miasta.

Gubernator Tachiry zdemontował tę wiadomość o ruchu rewolucyjnym i oświadczył, że napad na Labatera jest napadem zbojeckim, nie mającym podłoża rewolucyjnego.

MROZY W ROSJI.

Ryga. — W ZSSR panują silne mrozy. Nad Wołgą temperatura wynosi 36 stopni poniżej zera, w Moskwie — 25 st., w Rosji centralnej — 29 st. Wskutek silnych mrozów pod Moskwą popękają szyny kolejowe, wstrzymując ruch pociągów. W Moskwie wydarzyło się w jednym dniu 30 potarwów z powodu wadliwego funkcjonowania dawno nieremontowanych pociągów i komód.

48 DEKRETÓW PREZYDENTA RZPLITEJ W SEJMIE.

Warszawa. — W poniedziałek przed południem przybył do Sejmu szef biura prasowego Rady ministrów dr. Biłski i doręczył urzędnicom wicemarszałkowi Sejmu Edwardowi Polakowi pismo prezesa Rady ministrów, przy którym złożonych zostało Sejmowi, zgodnie z art. 44 konstytucji 48 rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z mocą ustawy, wydanych w okresie rozwiązania Sejmu.

WSPÓLNA NARADA B. WIEJNÓW BRZEKICH?

Warszawa. — W kołach sejmowych oświadcza się, że w sprawie postów uwzględnionych w Brzecku n. B., zamierzona jest wspólna konferencja wszystkich wiceministrów brzeskich b. postów.

Konferencja ta ma ustalić fakty, a ośnośny dokument oddany będzie do użytku komisji sejmowej, badającej zajęcia brzeskie, jakoteż ośnośnych władz państwowych, które powołane będą do przeprowadzenia dochodzeń w tej sprawie.

STRAJK W BORYSLAWIE NA TLE REDUKCJI ROBOTNIKÓW.

Boryslaw. — W firmie „Limanova” wybuchł strajk robotników w liczbie około 800. Powodem strajku jest zwolnienie kilkunastu robotników oraz zamierzona dalsza re-

WSZYSTKIM naszym braciom, oraz przyjaciółom zaszliśmy serdeczne życzenia Wesołych Świąt

DYREKCJA KINA „CASINO”.

dukoja od 1-go stycznia, która obejmie jeszcze 150 robotników. Strajk ma przebieg spokojny. Pertraktacje między robotnikami a właścicielami kopalni nafty trwają. **ODPOCZYNEK ŚWIĄTECZNY P. PREZYDENTA RZPLITEJ.**

Warszawa. — P. Prezydent Rzeczypospolitej spędzi na święta Bożego Narodzenia w swej rezydencji w Spała.

WALDEMARAS PRZYJEDZA NA ŚWIĘTA DO POLSKI?

Wilno. — W związku z świętami spodziewany jest ożywiony ruch między Litwą a Polską. Z Litwy spodziewane jest przybycie około 50 osób na święta do Wilna i w okolice. Przybędzie na to prof. Birzyska, b. rektor uniwersytetu, a podobno ma przybyć również b. premier Waldemaras, który spędzi ma święta u swego brata w pow. święciańskim.

J. KIEPURA NA NAJBIEDNIEJSZYCH WARSZAWY I KRAKOWA.

Warszawa. — Znany artysta-piewak p. Jan Kiepura złożył do dyspozycji p. prezydentowej Michaliny Mościckiej kwotę 3.000 złotych. Z sumy tej 2.000 zł zostało rozdzielone wśród najbardziej potrzebujących w Warszawie.

DEMONSTRACJE BEZROBOTNYCH W PARJANICACH.

Łódź. — Z powodu martwego sezonu, robotnicy sezonowi nie otrzymali dotąd zapłaty.

W związku z tem przystąpił strajk m. Pabjanice, w którym bezrobotnych, domagających się wypłaty sanktu. Wskaza, że tym przybiera groźna postawa, przedstawił Żelazka sądowi. „Prasa” wezwała robotników do rozważenia, nie oświadcza, że w sprawie wypłaty sanktu delegacja wyjechała do Warszawy. Mimo to tłum zachował w dalszym ciągu groźną postawę, podburzany do oklasków przez agitatorów komunistycznych. Z kolei również prezydent miasta Tomaszewski wezwał tłum do rozważenia, nie oświadcza, że w sprawie wypłaty sanktu delegacja wyjechała do Warszawy. Mimo to tłum zachował w dalszym ciągu groźną postawę, podburzany do oklasków przez agitatorów komunistycznych, co spowodowało wdręć się do wnętrza.

Na miejscu zjawili się policja. Tłum usiłował zatać okna również i policja, wobec czego przystąpiła ona do rozpraszania zebranych. W związku z tem 3 osoby zostały potrącone.

DEMONSTRACJE BEZROBOTNYCH W SPRAWIE ZAPOMOG.

Warszawa. — W Tomaszowie Mazowieckim nieznanymi osobami rozpowszechnił pogłoska, jakoby tamtejszy magistrat otrzymał poważne kredyty na zatrudnienie bezrobotnych. W związku z temi pogłoskami przed magistratem demonstrowali wulki tłum bezrobotnych, którzy zostali rozpraszani przez silny oddział policji. Podobne zajścia odbyły się także w Piotrkowie i w Kaliszu.

W SALI KATEDRALNEJ dn. 24 grudnia o godzinie 8 po południu Dzieci z sierocic przy ul. Piotrowskiej nr. 12 na zapalcenie kanalizacji Zakładu odegrała

„JASEŁKA”

w dwóch częściach, w pięciu odsłonach, rozgłoszone 4pięciom, 1000 dzieci i 10000 widzów. Występuje 70 dzieci.

O biletach parcie Jasełek proszą Pa. Publiczność Opiekunowie i dzieci z Zakładu. Ceny biletów od 50 gr. do 2 zł. Sprzedaż biletów w Kasie od godziny 1 w południe. U waga! Dzieci bez biletów wprowadzić nie wolno. „Jasełka” będą kilkakrotnie powtórzone. Prasażek także o godzinie 5 po południu. Proszwy bardzo krótkie, sąz ogrzana.

NOWOCZESNE mieszkanie 3 lub 4 pokoje z kuchnią i pokojem sypialnym w studniem do wynajęcia od zaraz. Władysław Dr. Biłski, Iasa 2 m. 1 od godz. 1 - 7-4.

Henderson wierzy w pokój powszechny

Rok 1930 dokonał wiele dla sprawy pokoju.

London. — Minister spraw zagranicznych Henderson w przemówieniu, nadanem przez radjo do Ameryki, powiedział między innymi: Istnieje atmosfera naprężenia a w niektórych kołach także atmosfera nierozważnej obawy. Jestem absolutnie przekonany, że nikt dziś nie pragnie wojny, skoro minie obecny

krzys gospodarczy, stwierdzimy niewątpliwie, iż w r. 1930 dokonano wiele dla sprawy pokoju. Droga do światowej konferencji rozbrojeniowej jest obecnie otwarta. Życie nadzieje, iż Rada Ligi Narodów na styczniowej sesji ustali datę zwołania tej konferencji.

MROZY WE WŁOSZECH.

Rzym. — Fala zimna zaczyna się przesuwac z północnych Włoch do Środkowych, aczkolwiek dotychczas jedynie w okolicach Wenecji, jak naprzykład w Belluno i w Cadore, mroz osiągnął 12 i 23 stopnie. W Południowych Włoszech daje się we znaki słońce, choć sprawa w dalszym ciągu trwa śnieg na Wezuwjusz w Neapolu. Dodac trzeba, że naogół w okresie Bożego Narodzenia panuje w Rzymie i okolicach czas słoty.

la generalne porządki, które miały na celu głównie wytypowanie zaginionego robotwa. Ponieważ zwykle środki okazały się nieskuteczne, zawezwano w Prażę specjalną firmę, trudniącą się typowaniem robotwa. Pracownicy tej firmy utyl w walce z robotwem specjalnie mieszaniny gazu trującego, zawierającego wodor cyankowy.

Natychmiast po przeprowadzeniu dezynfekcji w sobotę wieczorem chorzy zajęli z powrotem swoje sale.

Nazajutrz w niedzielę rano dozorcy szpitala zrobili wstrząsające spostrzeżenia.

Mianowicie na jednej z sal, zajętej przez 43 chorých, wszyscy obecni na sali leżeli bez przytomności na swoich łóżkach, zdradzając objawy ciężkiego zatrucia. Przybyło natychmiast konsylium lekar-

Straszne skutki

dezynfekcji w szpitalu czeskim.

Praha. — W miejscowości Jiczyna (Czechy północne) wydarzył się w tamtejszym szpitalu miejskim wstrząsający wypadek. Mianowicie w ubiegły piątek i sobotę robiono w wszystkich salach szpitala

REPREZENTACJA BROWARU OKOCIMSKIEGO

poleca na nadchodzące Święta znanej jakości piwo okocimskie

MARCOWE EKSPORTOWE i PORTER

Smakoszom piwa Świętojańskiego przypominamy, że Browar Okocimski dostarcza w sezonie zimowym

PIWO ŚWIĘTOJANSKIE

na sposób bawarskiego

REPREZENTACJA BROWARU OKOCIMSKIEGO Częstochowa, Zielona 38 tel. 566

Przedsiębiorstwo Budowlane

J. W. SZYMKOWIAK i S-ka

Częstochowa, Jasnogórska Nr. 36. Tel. Nr. 264.

Gmachy użyteczności publicznej, budynki fabryczne i techniczne, domy mieszkalne, konstrukcje żelazo-betonowe, roboty mostowe, budowa kolejek, projekty i kosztorysy.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogi nam zwabom

Stanisławy Szalrańskiej

a w szczególności W. Ka. Godziarskiemu, p. Kowalskiemu, składa s głęboki żal serca serdecznie "Bóg miłuj"

SIOSTRA

Wyspa Madera

Portugalską wyspę Madera, która ma stać się miejscem wypoczynku dla marszałka Piłsudskiego, posiada klimat przez cały rok niezwykle równomierny.

Różnice temperatury pomiędzy latem a zimą są minimalne. Według danych, jakie otrzymujemy z warszawskiego instytutu geograficznego, średnia temperatura w styczniu wynosi na Madere około 16 stopni C, a średnia lipca około 22 stopni C.

Nie występują tam też tak silne kontrasty klimatyczne pomiędzy dniami a nocą, jak np. na Riwierze francuskiej i włoskiej, gdzie po zachodzie słońca trzeba bardzo uważać, aby się nie zaziębić.

Wybitnie morski klimat Madery, oddalony o 600 kilometrów od najbliższego kontynentu — z powodu

swęj równomierności jest idealny dla osób chorych na płucę lub wyczerpanych nerwowo.

Deszczów pada sporo, ale mgieł niema. Laurowe drzewa i kasztanowe lasy są najbardziej charakterystyczne dla naturalnej flory Madery. W lasach tych jest bardzo dużo wiecznie zielonego podziemia.

Z pośród roślin kulturowanych — winogrona, banany, ananasy, trzcin na cukrowa — tworzą bogactwo tej kwitnącej, wiecznie zielonej wyspy.

Wielu młodych marynarzy polskich zna Madere, albowiem polskie statki szkolne w swych podróżyach dorocznych stale ją odwiedzają.

Z okazji świąt Narodzenia Chrystusa Pana tradycyjnym zwyczajem przesyłamy wszystkim Przyjacielom i Czytelnikom naszego pisma serdeczne życzenia „Wesołych Świąt”. Oby za sprawą Gwiazdy Beteleemskiej, która dziś uschodzi nad światem, zapanowały w naszej wolnej Polsce stosunki zgody i bratniej jedności w narodzie, by nasze władze rządowe przy wspólnym wysiłku społeczeństwa opanowały szerzącą się klęskę bezrobocia i przesłerdła gospodarczego.

Redakcja „Gońca Częstochowskiego”

Przedsiębiorstwo Budowlane Karol Plucik

w Częstochowie, ulica Jasna Nr. 14
Telefon Nr. 601
WYKONANIE
budynków z własnych i powierzonych materiałów.
WYTWÓRNIA
Artykułów cementowych, schodów, rur, płyt chodnikowych, słupów parkanowych, balkonów i t. d.
POSIADA NA SKŁADZIE
posadzkę cementową w płytkach kolorowych.

czereza wigilijną dla żołnierzy z udziałem oficerów oraz ustawione zostaną choinki w koszarach.

— **Opłatek w „Ognisku Robotniczym”**. W pierwszym dniu świąt o godz. 3-jej po poł. w sali katedralnej (Krakowska 13) odbędzie się uroczystość opłatki dla członków Stow. „Ognisko Robotnicze” oraz członków wszystkich Chrz. Zw. Zaw. z rodzinami. Na uroczystości przewidziana jest obecność J. B. ks. Biskupa dr. T. Kubiny.

— **Opłatek w Tow. Rzemieślniczym**. Dziś, w środę, o godz. 3-jej i pół w lokalu własnym (I Aleja 9) odbędzie się tradycyjna uroczystość dzielenia się opłatkiem dla wszystkich członków Okr. Tow. Rzemieślniczego.

— **Przerwa świąteczna w czynnościach urzędów i banków**. Z powodu świąt Bożego Narodzenia zawieszają czynności w środę o godz. 12-jej w poł.: Starostwo, Magistrat, urzędy państw., biura wojskowe, policyjne i t. d., a wszystkie banki miejscowe o godz. 11-jej r., przy czym kasy bankowe zamknąć zostaną o godz. 10-jej wzgl. o 10-jej i pół r. Urząd pocztowy w środę funkcjonować będzie normalnie, w czwartek całkowicie nieczynny, w piątek zaś otwarty tylko do godz. 11-jej rano.

Wznowienie normalnych czynności nastąpi wszędzie w sobotę rano.

— **Od Redakcji**. Z powodu świąt Bożego Narodzenia, następuje numer naszego pisma ukazać się w sobotę o zwykłej porze.

Dziś w „Gońcu” specjalny numer „Gońca Częstochowskiego” ilustrowany i z kalendarzem na 1931 r. zawiera 12 stronik druku i kosztuje tylko 10 groszy.

— **Zebrań Czest. Kola Akademików**. W sobotę, dn. 27 b. m., o godz. 10-jej m. 30 r. w lokalu Stow. Kupców Polskich (Kopernika 11) odbędzie się doroczne walne zebranie członków Czest. Kola Akademików.

— **„Jasełka” w sali katedralnej**. W drugi dzień świąt, t. j. w piątek o godz. 5-jej po poł. w sali katedralnej (Krakowska 13) dzieci z sierotnicy przy ul. Piotrowskiej 12 odegrają piękne jasełka w pięciu odsłonach, urozmaicone śpiewami, tańcami i efektami świetlnymi. Występuje 70 dzieci. Dochód na pokrycie kosztów kanalizacji Zakła-

du. Ceny biletów od 50 gr. do 2 zł. Spodziewać się należy, że tak piękne przedstawienie, jak i godny najwyższego poparcia cel ściągania do sali katedralnej całe tłumy publiczności nietylko w najbliższy piątek, ale i kilkakrotnie, gdy jasełka będą powtórzone.

— **Z Sadownictwa**. Mgr. praw p. Mieczysław Grygoński, asesor sądowny, pełniący dotychczas obowiązki sędziego powiatowego w Wydziale Zamięscowym Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, został mianowany postanowieniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 29 listopada 1930 r. sędzią powiatowym (grodzkim) w Tomaszowie Mazowieckim.

— **Nowy inżynier - elektrotechnik**. Wychowanek II Gimnazjum państw. im. R. Traugutta p. Kazimierz Cianciara z Kamienicy Polskiej — w tych dniach uzyskał stopień inżyniera na wydziale elektrycznym Politechniki Warszawskiej.

— **„Betelem Polskie” w teatrze kolejowym**. Staraniem „Ogniska” Kolejowego Przystopienia oraz Stowarzyszenia „Rodzina Kolejowa” odegrane zostaną Jasełka pod tytułem „Betelem Polskie” Lucjana Rydla. Przedstawienia odbędą się w dniach 26 i 28 grudnia o g. 5-jej po poł. Sala dobrze ogrzana. Ceny niskie.

— **Dodatkowe pociągi świąteczne**. W okresie świąt i ferii szkolnych dyrekcja kolejowa uruchamia m. in. następujące dodatkowe pociągi nadzwyczajne, które przechodzą przez Częstochowę:

Z Warszawy odejda: Do Zakopanego i Krynicy w dn. 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30 i 31 grudnia 1930 r., oraz 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 stycznia 1931 r. poc. popieszny z wag. 1, 2 i 3 klasy oraz wagon sypialni. odj. o godz. 20'45 (przyj. do Zakopanego o godz. 8'05, oraz do Krynicy przyj. o godz. 8'48).

W powrotnym kierunku z Zakopanego i Krynicy pociągi te będą w ruchu w dn. 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30 i 31 grudnia 1930 r. oraz 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 stycznia 1931 r. poc. pop. Nr. 4 z wag. 1, 2 i 3 kl. oraz wag. sypialni. odj. z Zakopanego o godz. 22'10 z Krynicy odj. o godz. 20'40 i przyj. do Warszawy następn. dnia o godz. 9'25.

We wtorek 23 grudnia do Zako-

panego i Krynicy poc. pop. z wag. 1, 2 i 3 kl. oraz wagon sypialni. do Zakopanego odj. o godz. 20'58. Do Krakowa poc. pop. z wag. 1, 2 i 3 kl. odj. o godz. 15'35. Poc. osob. z wag. 1, 2 i 3 kl. odj. o godz. 22'07.

W środę z Krakowa poc. osob. z wag. 1, 2 i 3 kl. odjazd z Krakowa o godz. 8'20, przyj. do Warszawy o godz. 18'10.

W sobotę 27 grudnia z Krakowa poc. osob. z wag. 1, 2, i 3 kl. odj. z Krakowa w piątek o godz. 18'30, przyj. do Warszawy w sobotę o godz. 4'35.

— **Ruch towarowy na kolejach podczas świąt**. Ministerium komunikacji poleciło wstrzymać ruch po ciągów towarowych w okresie świąt od godz. 18 dnia 24 b. m. do godz. 6 dnia 26 b. m., z wyjątkiem pociągów, przewożących pilne transporty wojskowe z ludźmi, ładunkami, ulegające szybkiemu psuciu oraz inwentarz żywy.

— **„Jasełka” w Rakowie**. W drugim dniu świąt, t. j. w piątek o godz. 7-jej wiecz. w hali fabrycznej tradycyjnym zwyczajem drużyna starszych harcerzy w Rakowie odegra piękne jasełka ze śpiewami, tańcami i t. p. Śpiewy solowe wykona p. Łagodziński (baryton).

Niewątpliwie przedstawienie to, jak co roku, cieszyć się będzie dużym powodzeniem.

Zjazd regionalny przemysłowo-handlowy w Częstochowie.

Z inicjatywy Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu w ub. piątek w siedzibie Tow. przemysłowców (ul. Waszyngtona 39) odbyło się pod przewodnictwem dyr. Zielińskiego zebranie członków prezydium Stow. przemysłowo-handlowych i radców Izby w sprawie zjazdu regionalnego w Częstochowie przedstawicieli handlu i przemysłu.

Na posiedzenie przybył dyrektor Izby z Sosnowca p. Dietrich, który w przemowie wstępnej uzasadniał potrzebę zwolnienia zjazdu regionalnego, celem nawiązania bliższego kontaktu zfer przemysłowo-handlowych w Izbie w Sosnowcu. Po dyskusji w tej sprawie ustalono termin zjazdu na dzień 25 stycznia. Na zjeździe tym wygłoszone będą trzy referaty: 1) „O samorządzie gospodarczym i jego celach” — wygłosi dyr. Dietrich, 2) „Rozwój gospodarczy Częstochowy za ostatnie 50-lecie i obecna jej sytuacja” — wygłosi prezes Neufeld, 3) „Sprawy podatkowe” wygłosi jeden z radców Izby.

Po referatach wygłoszone zostaną koreseraty i przeprowadzona będzie ogólna rzeczowa dyskusja.

W programie zjazdu regionalnego znajduje się również projekt zwiedzenia fabryk i większych zakładów przemysłowych w Częstochowie.

— **„Betelem Polskie” w sali fabryki „Warta”**. W pierwsze i drugie święto Bożego Narodzenia w sali fabryki „Warta” zespół dobrze zgranych sił amatorskich pod kierunkiem p. Piotrowicza odegra Jasełkę p. t. Betelem Polskie L. Rydla dla robotników i ich rodzin. Ceny miejsc od 50 gr. do 1 zł. Spodziewać się należy, iż przy tak niskich cenach sala będzie zapelniona.

— **Deszcze świąteczne na święta**. Z okazji nadchodzących świąt mogą być nadawane telegramy gratulacyjne za zniżoną opłatą, zawierające wyłącznie życzenia.

Telegramy gratulacyjne przyjmowane są do Niemiec, Czechosłowacji, Holandji, Anglii, Zagłębia Saary, Stanów Zjednoczonych, Chin, Japonii i Indji.

Telegramy gratulacyjne należy przysłać z tekstem oznaczonym znakiem „XNT”, a do Ameryki znakiem „PNG”, przyczem do Stanów Zjednoczonych teksty deszcz są ustalone i wywieszone w okienku telegraficznym, a podaje się nie tekst, tylko numer tekstu i podpis a cena takiej deszcz wynosi 9 zł.

Ceny do innych krajów są następujące: do Niemiec od wyrażu 11 ctm., najmniej 1 fr., 10 c., do Czechosłowacji 9,5 ctm., najmniej 95 ctm., do Holandji 13 ctm., najmniej 1 fr. 50 ctm., do Anglii 19,5 ctm., najmniej 1,50, do Palestyny

KRONIKA

Dziś — Adama i Ewy
Jutro — Boże Narodzenie
Wschód słońca o g. 7:42
Zachód „ „ „ 15:45

Kalendarz historyczny:
Nadanie konstytucji Polsce
koagrowanej 1915 r.

— **Pasterki i trzy msze św.** W czasie uroczystości Bożego Narodzenia odprawiana bywa w każdym kościele msza św. o północy, zwana pasterką od pastuszków, którzy pierwsi powitali Boga Dziecinę w stajence Beteleemskiej. Pasterka odbywa się o północy, ponieważ o tej porze narodził się Pan Jezus.

W pierwszym dniu świąt Bożego Narodzenia każdy kapłan, zamiast jednej, odprawia trzy msze św., potrójnie bowiem odprawianie świętej Ofiary oznacza potrójne na rodzenie się Chrystusa Pana: pierwsze — przedwieczne narodzenie się z Boga Ojca, drugie — doczesne w Betelem, trzecie — duchowe w sercach wiernych przez łaskę i wiarę.

— **Nabożeństwa świąteczne**. Podczas przypadających na czwartek i piątek świąt Bożego Narodzenia we wszystkich kościołach miejscowych odprawione zostaną uroczyste nabożeństwa.

W Bazylice Jasnogórskiej jutrznia w środę o godz. 11-jej i pół, a pasterka o 12-jej w nocy, w czwartek msze św. o godz. 7-jej i 10-jej r., a o godz. 11-jej m. 15 suma pontyfikalna, celebrowana przez J. E. ks. Biskupa dr. T. Kubinę, ponadto na bożeństwa o zwykłej porze w obydwa dni świąt.

W kościele parafjalnym św. Zygmunta jutrznia w środę przed godz. 12-tą i pasterka o 12-jej w nocy, zaś w obydwu dni świąt msze św. o 6-jej, 8-jej i 9-jej oraz sumy uroczyste o godz. 11-jej r.

W kościele parafjalnym św. Barbary pasterka w czwartek o godz. 5-jej r., następnie msze św. oraz o godz. 11-jej suma uroczysta, po poł. o 4-jej nieszpory, podobnie jak i w drugi dzień świąt.

W kościele parafjalnym Jana Jezusa Konającego pasterka w środę o godz. 12-jej w nocy, w czwartek i piątek msze św. i sumy uroczyste o godz. 10-jej i pół w kościele św. Rocha.

W kościele im. Marii pasterka w środę o godz. 12-jej w nocy, w czwartek i piątek msze św. o godz. 12-jej w poł.

W kościele św. Jakuba paster-

ka w środę o godz. 12-jej w nocy, w czwartek i piątek msze św. o sumy o godz. 10-jej i 11-jej i pół r.

— **Nabożeństwa i wizytacje Pasterek w szpitalach i zakładach**. Poczynając od drugiego dnia świąt, J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina będzie wizytował kolejno szpitale i zakłady dobroczynne, gdzie odbędą się uroczyste nabożeństwa świąteczne: w piątek o godz. 8-jej i pół r. — w szpitalu Najśw. Marii Panny, w sobotę — w przytulku dla starców przy ul. Ogrodowej, w niedzielę — w szpitalu dla zakazanych przy ul. Miedzianej, w poniedziałek — w szpitalu przy ul. Jasnej oraz w środę — w zakładzie dla bezdomnych dzieci przy ul. Piotrowskiej 12.

— **Nabożeństwo i gwiazdka w wiezieniu**. W pierwszym dniu świąt o godz. 10-jej r. odbędzie się w kaplicy więzienia nabożeństwo świąteczne, które odprawi kapłan więzienny ks. Jatowt, kanclerz Kurji Biskupiej. Staraniem zaś Patronatu nad więzieniem w środę o godz. 5-jej wiecz. urządzona zostanie wieczera wigilijna dla więźniów z udziałem członków Patronatu. Podczas wieczery rozdane będą więźniom skromne podarki gwiazdkowe.

— **Święta w wojsku**. Z racji świąt Bożego Narodzenia żołnierze garnizonu częstochowskiego zwolnieni będą od zajęć już od środy w południe. Świąteczne urlopy na kilka dni otrzymało około 10 proc. żołnierzy, w drugiej zaś turze także urlopy udzielone zostaną na Nowy Rok.

Nabożeństwa dla żołnierzy w czwartek i piątek odbędą się w kościele św. Jakuba. Staraniem dowódców poszczególnych oddziałów urządzane będą skromne wie-

KINO-TEATR „CASINO”
KOŚCIUSZKI L. 18.

KINO i REWJA! **KINO i REWJA!**

WIELKI UROZMAICONY PROGRAM ŚWIĄTECZNY!!!
NA EKRANIE I NA SCENIE!!!

NA EKRANIE:
MELANCHOLJE, CHOROBY SERCA, PRZYGNĘBIENIE, leczy Harold Lloyd
SWYM DŹWIĘKOWCEM

Rozkosze Niebezpieczeństwa

Dwie godziny bezustannego śmiechu. — Kapatne przygody ulubieńca publiczności: jako botanika, jako detektywa! Świetne kawały w chińskiej dzielnicy San-Francisco!

NA SCENIE: Nowozakończony Artysty Scen Warszawskich NA SCENIE: ulubieniec Częstochowy **WŁADYSŁAW LIN**, czarująca aktorka scen warszawskich **WIECZORKOWNA** słynny **Lepok Boruński** oraz znakomity duet zagraniczny **SORKA - JOLLY**. Humor! Śmiech! Down!

Ceny miejsc zwykłe. Dla młodzieży dozwolone. Szerokość w afiszach.

86,5 cent., do Japonii 86 i pół cent. Do Niemiec, Czechosłowacji i Ameryki dopuszczane są wszystkie języki europejskie, do Holandii tylko polski, holenderski i francuski, do Anglii tylko angielski i francuski.

Depesze te przyjmowane są już przez urzędy pocztowe do 15-go stycznia 1931 r. włącznie.

Zyczenia świąteczne od żołnierzy częstochowian. W dalszym ciągu za naszym pośrednictwem zyczenia świąteczne dla pięknych częstochowianek i miłych częstochowian przesyłają żołnierze-częstochowianie: Nocoń Stanisław, Wandel Alfons, Koper Stanisław, Mielenkiewicz, Godzik Maksym, Chruściński Jan, Cyper Wiktor, Kobylkiewicz Marian, Worwong Bolesław, Kluzniak Władysław, Gawłowski Lucjan, Lisiecki, Gałaj i Kokoczyński z Centrum Wyszkolenia Podoficerów Pilotów Lotnictwa w Bydgoszczy; Pala Władysław, Wywiłł Roman, Wróbel Bronisław, Sił Zygmunt, Kotlik Marian, Gałek Józef, Małolepszy Józef, Maślak Józef, Jung Józef, Poroszewski Stefan, Sklarczyk Marian, Stolarczyk Wiktor, Szewczyk Zygmunt, Kaluza Roman i Włodarczyk Kazimierz z 2-go Baku Korp. Och. Pogr. w Janowej Nivie, p. Kizorycz, pow. Saray na Polesiu; Edward Kotlicki, Stanisław Rozumek, Kazimierz Sliwnik, Władysław Grabowski i Henryk Zająca z 1 pułku Łączności 18 komp. w Zegrzu; Matyja Mieczysław, Białek Bronisław i Muc Franciszek z 10 Baku K. O. P., Drużyny pionierów w Kraśnem nad Uszą.

Podobne zyczenia świąteczne nadesłał ponadto emigrant częstochowski p. E. Gorgol z portowego miasta Hawru we Francji.

Bal akademików poznańskich w sali Kameralnej. W dniu 27-ym grudnia w sali Kameralnej Akademickie Koło Częstochowian w Poznaniu urządziło bal pod protektoratem: p. starosty Kühna, gen. Dąbkowskiego, komisarza Bratkowskiego i d-ra Mikulskiego. Wejście w cenie 6 zł. od osoby (dla studentów 3 zł.) tylko za zaproszenia, które można otrzymać u sekretariatu między godz. 12 a 1 przy ul. Panny Marii 39, I piętro. Występy rewii artystycznej w sali kameralnej. W dniach 25 i 26 w godzinach o 6 min. 30 i o 9 min. 15 odbędą się występy Teatru Artystycznego „Biały Słoń”, który w zespole liczącym kilkanaście osób wykonywać będzie pełną humoru aktualnego rewję p. t. „To warto zobaczyć”. Spodziewać się należy, iż atrakcje artystyczne w czasie fwiąt będą się cieszyć dużą frekwencją publiczności.

W sprawie emigracji do Peru i Brazylii.

Znany od szeregu lat grantant emigracyjny niejaki Młynarczyk przebywający w Kalifornii rozesłał znów do wielu osób a szczególnie do drobnych rolników w Polsce zaproszenia do przesiedlenia się do Ameryki, gdzie ów Młynarczyk ma rozdawać każdemu bezpłatnie olbrzymie obszary ziemi, na której bez pracy rąk ludzkich rodzic się ma dwa razy do roku pszenica a co miesiąc kartofle.

Najwiensza zredagowana, bardzo obszerna odezwa Młynarczyka obliczona jest na naiwność naszych włościan i obawiać się należy, aby nie upadła na podatny grunt, wywołując niepożądane i żgubne dla naiwnego nieszczęścia straty i rozczarowania.

Polskie Towarzystwo Emigracyjne Oddział w Kielcach (ul. Zielona 13) ostrzega zatem przed zawieraniem z Młynarczykiem jakichkolwiek wiążących umów i wyjaśnia, że Młynarczyk jest płatnym agentem środowiska amerykańskich oszu kających przedsiębiorstw kolonizacyjnych, usiłujących, jak już stwierdzono, rozparcelować obszary niemające się absolutnie do uprawy i nie przedstawiające szczególnie dla Polaków żadnych widoków osiedlenia się i wytworzenia w nieodpowiednich warunkach klimatycznych jakie tam panują. Zresztą już sama treść odezwy Młynarczyka, zawierająca ubliżające wyrażenia skierowane pod adresem Rządu polskiego i duchowieństwa katolickiego, powina

Teatr „ODEON“
Tylko w czwartek 25-go
piątek 26 i sobota 27.XII
**NADZWYKZAJNY
NIEBYWAŁY**
Program Świąteczny!
Szeregdy w aliczach.

TAJEMNICZY
Dr. FU MANCHU...
Niesamowity dramat na 16 tajemnic chińskich z życia europejczyków w Singapurze.
W rolach głównych: prześlizna
NEIL HAMILTON i JEAN ARTHUR
oraz **WARNER OLAND.**
Zagadkowe dziewczę. — Skrivawiony smok.
Sygnat śmierci. — Tajemnicza trucizna. — Zemsta chińczyka. — Zbrodnicy hypnotyz. — Narzędzie zbrodni. — Oto tytuły epizodów, tego niezwykłego dramatu.

Na scenie:
Wielka świąteczna rewia
humoru, śpiewu, tańsa i niezwykłych dotąd produkcyj skrobacychych.

Na scenie:
Skrzynka śmierci
I-ty raz w Częstochowie.
Najnowsze zagadkowe widowisko. — Sensacja!
Ceny miejsce zwykle

bardziej światłego rolnika odpowiednio do siebie usposobić. Polskie Towarzystwo Emigracyjne podaje w końcu do wiadomości, że obecnie pod opieką rządową, polską, odbywa się jedynie emigracja osadca do Peru na terytorja „Kolonji Polskiej” i do Brazylii w Stanie Espirito Santo.

Bal sylwestrowy „Victorii” w sali Strazy. W środę, dn. 31 b. m., w sali Strazy Ogniodowej odbędzie się wielki wieczór sylwestrowy, urządzony staraniem K. O. S. „Victoria”. Program wesolej zabawy zapowiada m. in.: konkurs powożenia wędka szczęścia i wiele miłych niespodzianek. Wstęp za zaproszeniami. Początek o godz. 9-jej wiecz.

W sprawie udzielania koncesji. Wobec wzrastającego w ostatnich czasach napływu podań i prób o wszelkiego rodzaju koncesje, Min. skarbu wyjaśnia, iż udzielanie koncesji na hurtową i detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i na wolne składki soli (powiatowe) należy do kompetencji właściwych izb skarbowych (wydział skarbowego sąsiedniego urzędu wojewódzkiego), koncesji na detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych (sklepy tytoniowe, uliczna i domowa sprzedaż wyrobów tytoniowych) — do kompetencji właściwych urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych, przydział zaś losów państwowej Loterii klasowej — do kompetencji generalnej dyrekcji Loterii państwowej. A więc podania o te koncesje, względnie o przydział losów należy składać wyłącznie i jedynie do wymienionych władz i urzędów, a nie do Min. skarbu, które tych spraw nie rozpatruje.

Wieżców Sylwestrowy korpus podoficerów 27 p. p. W dniu 31 grudnia r. b. w salach Kasyna podoficerskiego 27 p. p. odbędzie się tradycyjny Wieżców Sylwestrowy dla podoficerów, ich rodzin i wpro wadzonych gości. Wejście tylko za zaproszeniami po 2 zł. 50 od osoby.

Rejestracja inwalidów. Zgodnie z ustawą z dnia 7.II.29 r. kończy się z dniem 31 grudnia 1930 roku, ulgowy okres do rejestracji osób, zgłaszających roszczenie do zaopatrzenia z tytułu choroby, okaleczenia, lub śmierci, zaszłych przed 1 lipca 1929 r. w związku ze służbą wojskową, lub osobistymi świadczeniami wojennymi.

Wobec powyższego osoby roszcujące pretensje do zaopatrzenia inwalidzkiego, o ile przysługuje im prawo z korzystania z terminu ulgowego zakreślonego we wspomnianej ustawie, winny zgłosić roszczenie do zaopatrzenia pisemnie, lub protokolarnie w referacie spraw inwalidów wojennych starostwa, najpóźniej do dnia 31-go grudnia 1930 roku w przedwzycym

Jeśli chodzi o okres, za który mają być liczone kary za zwłokę, kierownicą jest data pierwotnego nakazu płatniczego.

Szkolnictwo w Polsce. Według ostatnich danych statystycznych, na terenie Polski znajduje się 26.575 szkół początkowych, 778 szkół średnich, oraz 20 uniwersytetów. W szkołach początkowych pobiera naukę 3.496.934 uczniów, w szkołach średnich 204.693 uczniów, do szkół wyższych zaś uczęszcza 43.249 słuchaczy.

Zaostrzenie kontroli poborowych. M. S. Wojsk. zwróciło uwagę, że podczas przeprowadzanych ostatnio inspekcji P. K. U. stwierdzono, iż w głównych księgach poborowych nie są odnotowywane powody niestawienia poborowych na komisje poborowe. Pół tego rodzaju wypadków jest bardzo duża i przybiera charakter masowy. M. S. Wojsk. stwierdziło, że w niektórych rocznikach dochodzi nawet do 30 proc.

Wobec tego M. S. Wojsk. zwróciło na te fakty uwagę wojewodów, tembardziej, że komendanci P. K. U. oświadczyli, iż powiatowe władze administracji ogólnej nie zawiadamiają ich o wynikach dochodzeń. M. S. Wojsk. zarządziło w poleceniu do wszystkich wojewodów zaostrzenie akcji w poszukiwaniach poborowych. Już obecnie przeprowadzana jest kontrola rocznika 1909 i będzie ukończona w końcu grudnia b. r. W styczniu roku przyszłego będzie sprawdzany rocznik 1908, w lutym — 1907, w marcu — 1906.

Kto nas odwiedza i przejeżdża przez Polskę. Według wykazu M. S. Z. rok ubiegły przewyższył rok 1928 liczbą o 100.000 większą sumę wiz wydanych przez nasze placówki zagraniczne na wyjazd do Polski, dochodząc cyfry 324.000. Trzecią część tych wiz stanowią wizy tranzytowe. Najwięcej wiz otrzymał obywatel niemiecki bo — 176.553, co tworzy przeszło połowę ogólnej liczby wiz wydanych cudzoziemcom, drugie miejsce zajmuje Rumunia, na trzecim stoi Czechosłowacja. Obywatela Stanów Zjednoczonych, licząc bez obywateli polskich zamieszkałych w Ameryce, otrzymali w roku 1929 wiz 841, najmniej stosunkowo odwiedzają nas i przejeżdżają przez Rzpłita Włosi, gdyż podjęli tylko — 1.012 wiz.

Ograniczenie oblięu banknotów 10-złotowych. Ministerjum poczt i telegrafów poleciło podwładnym sobie urzędowi, aby przy uskutecznianiu wszelkiego rodzaju wpłat wydawały publiczności aż do odwołania banknoty przeważnie 20-złotowe, ograniczając wypłaty banknotami 10-złotowymi. Banknoty 10-złotowe należy wydawać na wyraźne życzenie publiczności w możliwie najmniejszej ilości, zastępując je monetą srebrną, albo banknotami 20-złotowymi.

PODZIĘKOWANIE.
Zarząd Częstochowskiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża tą drogą składa serdeczne podziękowanie JWPanom którzy przyczynili się w znacznej mierze do urządzenia wystawy obrazów artystów-malarzy polskich, a z której dochód został przeznaczony na rzecz tut. Oddziału P. C. K.
WPańu Dyrektora-rolniznierwio Apanowiczowi za bezinteresowne udzielenie prądu i wypoczenie lamp, WPańu Dr. Józefowi Markusielowi za bezinteresowne udzielenie lokalu, WPańu Komisarzowi Rządowemu Bratkowskiemu za wypoczenie kwiatów, WPańu Dyrektorem Bartoszewskiemu na wypoczenie mebli oraz za założenie instalacji, WPańu Inżynierowi Klepaczkowi za wypoczenie lamp oraz przyrządów technicznych dla założenia instalacji, WPańu Klavemu za wypoczenie desek do obicia ścian, Dyrekcji Fabryki „Częstochowianka” za ofiarowane materiały płóciene, oraz tym wszystkim, którzy dopomogli pracą swą do urządzenia wystawy. Wystawa trwała 14 dni t. j. od dnia 6-go do dnia 21-go grudnia 1930 roku. Sprawy z nią z urzędami powiatowej imprezy będzie podane w najbliższym numerze.

OGŁOSZENIE.
Dyrekcja Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego poszukuje woźnego.
Reflektanci, w pierwszym rzędzie inwalidzi, byli wojskowi, zredukowani funkcjonariusze państwowi zgłomą się s dokumenami w dniu 27, 29 i 30 grudnia 1930 roku od godz. 10-jej do 12-jej w Sekretariacie Seminarjum ul. Jasnohorska 34-a parter.

Doroczny wywazem w dniu 1-go stycznia 1931 r. o godz. 3-jej po południu w sali Rady Miejskiej przy ul. Dąbrowskiego 10 urządzona zostanie dla dzieci choinki i zabawa pod nazwą „Kółko gadulowy” wędka szczęścia i różnami się spozdiankami, na która ma zaszczyt prosić miłych gości.
Narod. Org. Kobiet.

Z kino-teatrów

Wszystkie kinematografy miejscowe w środę, jako w dzień wigilijny, będą nieczynne, natomiast od czwartku wystąpią ze wspaniałymi programami świątecznymi.

Teatr „Odeon” wyświetla wspaniałe arcydzieło filmowe p. t. „Tajemniczy dr. Fu Manchu”. Jest to melodramat, niezwykle żręcznie obmyślany. Prolog rozgrywa się w Chinach podczas powstania „bokserów”, krwawo sfiumowanego przez sprzymierzone wojska europejskie. Następnie dramat przenosi się do Londynu, zaś ostateczna rozgrywka następuje w dzielnicy portowej Limehouse. Okoliczności, środowisko, typy i sposób działania sprężyn, poruszających różne efekty — przypominają żywo niektóre opowieści Conan Doyle’a. Jest to bowiem i detektyw, któremu po wie lu trudach udaje się wkroczyć schwytać tajemniczego mordercę, chińskiego lekarza Fu Manchu. Kołą tytułową gra o mistrzowsku Wazner Oland, specjalizujący się w kreacjach zbrodniczych i odstręcających. Partnerką jego jest sliczna Neil Hamilton. W całości film pierwszorzędnym i wywierający nader silne wrażenie. — Na scenie atrakcyjne popisy akrobacyjno-atletyczne znanego zespołu 4-osobowego Bruszewskich, występy tancerki Nelly and Belly oraz małej taneczki 9-letniej tudzież duetu Bojarskich w wesolych splewłach ludowych składają się na wielce urozmaiconą godną poklasku całość rewii. Sensację budzi zapowiedziany eksperyment ze „skrzynią śmierci”.

Teatr „Nowości” demonstruje polskie arcydzieło filmowo-dźwiękowe p. t. „Niebezpieczny roman” wg. powieści A. Struga „Fortuna kasjera Spiwankiewicza”. Krytyka stołeczna wyraża się o tym filmie z najwyższymi pochwałami pod adresem reżyserji, montażu, dźwiękowości gry i zdjęć. Tematem wspaniałego dramatu są dzieje człowieka uczciwego i skromnego, w którego zyciu miłość do kobiety pięknej a przewrotnej staje się powodem załamania i upadku moralnego aż do przestępstwa, krądzieży. Silnie uwypuklony moment kryminalistyczny sprawia, że obraz jest niesłychanie ciekawy i głęboko przemyślany. Bogusław Samborski, jako kasjer Spiwankiewicz, czy w momentach pogodnych, czy też w chwilach obłędnej rozpaczy i miłosnego załepiania — wspaniały; uroczą jego partnerką Betty Amann starwa doskonale sylwetkę przebiegłej uwodzicielki, zapłatane we własne sieci; Zula Pogorzelska i A. Dymsha dają arcyzabawny epizod; galerja tygów

KINO „LEW“ w Częstochowie, ul. Dąbrowskiego 12.
W piątek 26 grudnia 1930 r.
Najdzielniejszy jeździec KEN MAYNARD
wystąpi w najnowszym filmie p. t.
POD SZTANDAREM BEZPRAWIA
11 aktów przygód w walce z bandą złodzieji bydła.
— Nad program: 3 aktowa komedia. Krzesło 80 gr. Łoże 1.20. —
Dla młodzieży dozwolone.

Towarzystwo Częstochowskiej Fabryki Odlewów i Emaljni
„METALURGJA“
sp. z ogr. odp.
w Częstochowie, ul. Krótka 31, tel. 246.
Oddziały: 1) Odlewnia żelaza, 2) Emaljni, 3) Warsztaty mechaniczne.
Produkcje: Naczynia surowe i emaljowane, przedmioty sanitarne surowe i emaljowane, Rury kanalizacyjne i części do nich. Blachy i ruszty kuchenne. Kuchenki, piecyki wannowe. Żelazka do prasowania z wycznaję i niklowe. Drzewiczki. Buksy.
Odsawy: Maszynowe, surowe i obrabione, części do maszyn, narzędzia rolnicze, części budowlane, transmisje i inne.
Wyroby nasze odznaczane zostały złotym medalem Min. Przemysłu i Handlu.

włamywaczy święta na czele z Bodo w roli wyrafinowanego zło-

Kino - teatr „Nowy” wystawia wspaniałą komedię filmową p. t. „Rywal tореадора”.

Kino „Lew” demonstruje wielką, arcywesołą komedię p. t. „Poliglanczi”.

Kino - teatr „Casino” wyświetla Epitafium film dźwiękowy p. t. „Rozkosz niebezpieczeństwa”.

Kino „Panorama” demonstruje wzniośle wielkiego arcydzieła filmowego p. t. „13 dżentelmenów”.

Statystyka chorób i zgonów w Częstochowie. W tygodniu od dnia 14 do 20 grudnia s. b. m.

Nocne dyżury aptek. W nocy z dnia 23 na 24 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki:

W nocy z dnia 25 na 26 bież. miesiąca: p. Koszalińskiego i Batorskiego, Krak. 34.

Zygmunt Białoobrzecki (Kościuszki 15) zameldował policji, że skradł

PODZIĘKOWANIE. Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogiem nam zwiłkom matki i babci naszej.

Masowe oszustwa na dolarówkę. Z Piotrkowa donoszą: — Po zlikwidowaniu szajki oszustów, która grasowała przedwzrostkiem

Trzeci złodziej podzielił los swoich śwuch karnatów. Przez część. Wydział Śledczy za trzymany został zawodowy złodziej kolejowy Krzysztof Bolesław

Ze świata. Prace restauracyjne w stajance botanickiej, „Corriere della Sera” donosi z Jerozolimy

KAWA I HERBATA. Nie bądź oszczędny na jakości - Nieruch - to jedyną przysługę.

MORNA KAWA. LEON PIOTROWSKI. H Aleja Nr 24, tel. 1.

Kino-Teatr „CASINO” Kościuszki 18. Dziś we wtorek po raz ostatni „Rewia Hollywoodu”

SALA KAMERALNA. Dzisiaj tylko 2 gościnne występy Teatru Artystycznego „BIAŁY SŁON”

KINO „LEW” w Częstochowie ul. Dąbrowskiego 12. W czwartek 25-go grudnia 1930 r. Królów humoru PAT I PATACHON

niemieckiej zmierzca do zmniejszenia bezrobocia przez usunięcie z rynku pracy młodocianych bezrobotnych.

Ostatnie wiadomości ZGON BRIANTAU. Bukareszt, 23.12. — Przewódca stronnictwa liberalnego Vintila Briantau zmarł dziś o godz. 3 min. 15

LOT WŁOCHY — BRAZYLJA. Paryż. — Eskadra włoskich bydroplanów przybyła wczoraj po południu do Kenitra w Maroku

MASOWE UCIECZKI Z SOWIETÓW TRWAJĄ. Wilno, 23.12. W rejonie pogranicza na odcinku dziesięcioletnim

OFIARY. Na Bezdomne Dzieci — E. K. z 5., Junakiewicz z 10., J. W. z 10., Dr. Wasiliewicz z 15.

Adrianowo Marcial: na Komitet gwiazdkowy przy Magistracie 25 zł.

Na Bezdomne Dzieci: na Komitet gwiazdkowy przy Magistracie 10 zł.

Na Bezdomne Dzieci: na Komitet gwiazdkowy przy Magistracie 10 zł.

Na Bezdomne Dzieci: na Komitet gwiazdkowy przy Magistracie 10 zł.

Na Bezdomne Dzieci: na Komitet gwiazdkowy przy Magistracie 10 zł.

NA GWIAZDKĘ. ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY F. Zgóreckiego. Dodaje portret do każdego zdjęcia ślubnego.

WYJASNIENIE. W związku z zamieszczeniem notatki pod tyt. Wykrycie stodoły drobitw w Nr. 293 „Głosu Częstochowskiego” z dnia 20-go

AGENT (SPRZEDAWCA) dobrze wprowadzony w branżę winno-wódzianą poszukiwany za prowizją

SPRZEDAM sklep spożywczy z urządzeniem sklepowym przy ul. św. Rocha 23.

OD Nowego Roku poszukuję pokoju z osobnym wejściem. Ofertę w sklepie „Głos” z podaniem warunków pod „Wolny pokój”.

MŁODA inteligentna osoba poszukuje pracy na wcielniczej w Warszawie lub wchodzącej do dzieci. Łaskawe oferty do sklepu „Głos” dla p. Marji POTRZEBNY chłopiec w wieku 14-16 lat.

DO SPRZEDANIA. Mieszkanie z cegły, bez podłogi, 4-7 pokojowe, sklep, w dobrym położeniu, cena 6.000 zł.

15.000 zł. potrzeba na pierwszy wkład hipoteki na dom w Bródnie. Ofertę z warunkami przyjmuję sklep „Głos” pod „S”.

PAMIĘTAJCIE się (tytuł w Zakładzie Artystycznym Fotograficznym „STELLA” H. Goleja 33 na czas trwania światła na fotograficzne grupy i portrety osób młodych.

FORTEPIAN krótki „Blüthner” do sprzedania. Cena niska, warunki dogodne. Wiadomość o P. Gajewskiego Złota Bank Ziemiantski 4000.

Groni przed grypa!
Pantlavin w pasylnkach
 Do nabycia we wszystkich aptekach

Harcezie częstochowskiej
 w r. 1930.

Ze względu na to, że społeczeństwo częstochowskie za mało wie o pracy harcerskiej, gdyż dowiaduje się o niej najczęściej tylko z drobnych notatek w „Gońcu Częstochowskim” i ze względu na to, że praca nasza cieszy się tak dużą sympatią Częstochowcy, chcąc pod koniec r. b. skreślić rys tej pracy za rok ostatni dla wiadomości ogólnej.

Właściwa praca harcerska koncentruje się na zbiorach drużyn czy zbiorach zastępów. Jest ona cicha, spokojna, niewidoczna dla ludzi, stojących poza harcerstwem, ale w harcerstwie najważniejsza, bo wyrabiająca i cieleśnie i duchowo, łącząca chłopców, zespalająca ich w gromadę żywą, pewnego rodzaju rodzinę. Zbiórki takie odbywały się w niektórych naszych drużynach najczęściej, w innych rzadziej. Przeciwnie liczyć można najmniej jedną zbiórkę w drużynie tygodniowo. Prócz zbiorów drużyn i zastępów urządzają wycieczki w zimie, a częściej w wiosnę i jesienią. Lato wymaga tu specjalnego omówienia. Wycieczki takie urządziła się wtedy najczęściej wycieczka. Wycieczki obok obozów w szczególny sposób wyrabiają harcerzy. Zbliżają ich do natury, pozwalają poznać kraj, jego przyrodę, mieszkańców, ich obyczaje i zwyczaje... Dają przytem możność dobrego orientowania się podczas przechodzenia nieznanymi okolicami, wyrabiają w sportowców, trzeźwość, i w wielu innych „umiejętnościach harcerskich”. Zawsze wyrabiają fizycznie i kładą samemu myśleć o swoich własnych potrzebach. Wycieczki takich każda drużyna urządziła co najmniej kilka.

Z wyróżnionych przejawów zewnętrznych życia harcerskiego w Częstochowie zanotować należy „Choińkę Harcerską”, urządzoną w styczniu w sali Straży Ogniovej, na którą bardzo licznie przybywa przedewszystkiem młodzież harcerska. Duża sala Straży z trudem pomieścić mogła obecnych. Tradycyjne drzewko, okolicznościowa gawęda, pokazy harcerskie, zabawy i tańce narodowe wypełniły program. Młodzież opuszczała salę w nastroju radosnym, choć z pewnym żalem, że „Choińka” tak wczesnie się skończyła (o godz. 10-jej wieczorem).

W marcu urządziliśmy zawody strzeleckie dla harcerzy i drużyn. Zawody te były uczestnictwem w ogólnopolskich harcerskich zawodach strzeleckich, urządzonych przez Naczelnictwo Z. H. P. w Warszawie. Dały one drużynom dużo zapału do ćwiczeń w strzelaniu (posiadamy, niestety, tylko jeden flobert, który sobie drużyny formalnie wydzierają) i wykazały nawet poważne sukcesy naszych harcerzy. Dowodem tego przysłanę nam z Warszawy dyplomy. W marcu urządziliśmy też w Casinie „Poranek Liljowy”, który pod względem artystycznym stał na wysokości zadania, dzięki występom orkiestry wojskowej i chóru „Lutni”, ale mały wyłom zrobił w naszej kasie (nie przez to, żeby tak dużo pieniędzy się pchało do niej, nie!).

Święto harcerskie św. Jerzego obchodziliśmy w tym roku pod murami historycznego zamku w Olsztynie i połączyliśmy je ze zlotem naszych drużyn. W lasku olsztyńskim zgromadziło się 250 harcerzy. Obóz zatonczone półkolem.

Namioty, choć jeszcze na deszcz mniej odporne z powodu dziur, w słońcu prezentowały się wcale nieźle. Obiad, ugotowany w kuchni polowej przez harcerzy, dzięki ugodniałym żołądkom, smakował zupełnie dobrze. Prawie wszystkie drużyny przybyły tu dnia poprzedzającego zlot i nocowały pod namiotami podczas zimnej nocy wiosennej. Nabożeństwo w starym kościele, pochód przez miasto, przyrzeczenie harcerskie, konkursy śpiewów (pierwszeństwo osiągnęła dr. 55 przy szkole Rzem.-Przem.), rozdanie dyplomów z konkursu strzeleckiego, obiad i odpoczynek przed wymarszem do Częstochowy wypełniały program święta. Złot nasz przyciągnął do Olsztyna i grupkę naszych szczerych przyjaciół, która z p. dyr. Matuszkiewiczem na czele tworzyła sąd konkursowy dla śpiewów drużyn.

W czerwcu poświęcaliśmy pierwszą w Częstochowie łódź żaglową, wykonaną rekami harcerzy 3-iej drużyny (I Gimm. Państw.).

Teraz słowo specjalne o akcji letniej. Akcja ta jest do pewnego stopnia pobierzem wartości drużyny i jej pracy.

Z drużyn naszych cztery urządziły swoje obozy. 3 drużyna (I Gimm. Państw.) rozłożyła się obozem w Wisle, ślicznej okolicy górzystej Śląska Cieszyńskiego, blisko zbiegu Wisłeki Białej i Czarnej, spływających z Baraniej Góry. Obóz trwał dwa nadszanie dni i był połączony z wycieczkami do źródeł Wisłeki, granicy polsko-czechosłowacką od Stożka do Istebnej i kilkoma bliższymi. W obozie było 22 chłopców.

11 drużyna (II Gimm. Państw.) miała oboz w Olsztynie, skąd robiła wycieczki do Złotego Potoka, Biskupin, Kusiat... Chłopcy było w nim 22 i trwał przez 23 dni.

18 drużyna Starszych Harcerzy (Raków) urządziła obóz w okolicach Zaleszczyk. W obozie było 16 harcerzy i trwał prawie przez cały sierpień. Jedną z większych wycieczek zrobiono do historycznego Chocimia na stronę rumuńską.

56 drużyna (szk. Rzem.-Przem.) spędziła dwa tygodnie w obozie pod Żarkami. Było w nim 19 harcerzy. Prowadzono tam akcję propagandy cukru.

Wszystkie obozy z wyjątkiem obozu drużyny 56 były pod komendą, albo opieką instruktorów harcerskich.

Razem w obozach drużyn i na kursach pod namiotami spędziło czas 89 harcerzy.

Poza drużynami, które urządziły obozy, mamy jeszcze drużyny: 13 w Kłobucku, 16 przy Państwie. Sem. Naucz., 18 harc. w Rakowie, 26 harc. rob.-rzem., 26 st. harc. rob.-rzem. i organizująca się obecnie urzędnicza star. harc. dr. im. St. Żółkiewskiego.

Latem dwóch harcerzy z 3 drużyny popłynęło łodzią żaglową Warta do Poznania.

W ostatnich tygodniach rocznicę listopadową obchodziliśmy ogniskiem harcerskim na boisku stow. im. Marszałka Piłsudskiego i akademii urządzoną w sali II Gimm. Państw. dla młodzieży harcerskiej. Stoimy przed nowym rokiem pracy. Zapału do niej mamy wiele, materiału cisnącego się do drużyn moc, a mało ludzi dobrze przygotowanych do pracy instruktor-skiej przez kursy harcerskie.

Komendant Hulca.

Z KRAJU

(-) Miljoner warszawski oszustem. Właściciel 5 majątków, oszaconych na 15 milionów, p. Bolesław Perkowski, zam. w Warszawie, mimo, że był właścicielem ziemskim, stale odczuwał brak gotówki. Nic też dziwnego, że miał wielu wierzycieli, którzy od pewnego czasu nie dawali mu spokoju.

Jeden z nich, niejaki Grünberg, zaczął go coraz częściej nagabywać o zwrot długu w kwocie 30000 zł. Chcąc pozbyć się natrętnego wierzyciela, Perkowski zapisał się na członka Banku średniego kupiectwa w Warszawie, wpłacając 20 zł wpisowego. Jako członek Banku, otrzymał książeczkę czekowa. Ażby zaspokoić swego wierzyciela, wystawił mu szereg czeków z różnymi terminami. Gdy jednak Grünberg zgłosił się z ty-

Mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Gości, że od soboty 27 b. m. codziennie koncertować będzie orkiestra koncertowo-jaz bandowa pod dyr. p. LISA.

Jednocześnie uprzejmie komunikujemy, że Restauracja „POLONJA” przyjmuje zamówienia na bale, wesela i t. p. na miejscu i na wyjazd.

NOC SYLWESTROWA

abitować będzie w szereg niespodzianki atrakcji! SALA OZDOBIONA BĘDZIE ARTYSTYCZNĄ DEKORACJĄ

z poważaniem Zarząd Restauracji „POLONJA”

„DORIS” ul. Kopernika Nr. 2
 (dawniej Żelazna)
 Poleca najnowsze fasony psów, garnetów, stalcików oraz nowość bluzonozę do sukien wieczorowych i balowych. **„CORBEILLE” CENY PRZYSTĘPNE.**

mi czekami do Banku średniego kupiectwa, okazało się, że Perkowski miał na koncie 20 zł. Pomysłowym oszustem zajęła się policja.

(-) Jak się chłopcy w Rowieńskim zemścili na monopolu tytoniowym. Z Równego donoszą: Na łakach pod Równem odbyło się „uroczyste” spalenie skonfiskowanego okolicznym chłopom tytoniu, który sobie posiali na swoich polach do własnego użytku. Czujnie jednak oko kontroli skarbowej wykryło nagromadzone zapasy, które następnie przez dwa dni zwożono furmankami i spalono.

Zainteresowani chłopcy sprzysięgli się i postanowili „z zemsty” więcej nie palić tytoniu. Tego postanowienia przestrzegają tak pilnie, że nie tylko sami nie palą, lecz także każdego młodzieńca, napotkanego we wsi z papierosem, pedza, a nawet biją. Wojna ta wywołuje wiele humoru wśród ludności.

Groźny pożar

w rafinerii nafty w Kleczanach. Z Nowego Sącza donoszą: Onegdaj o godz. 7:50 nocy wybuchł nagle w rafinerii nafty w Kleczanach, pow. Nowy Sącz, groźny pożar, który powstał w oczyszczalni, przy legającej do kotłowni.

Przeprowadzone doraźne dochodzenia ustaliły, że przyczyną pożaru było za wysokie ciśnienie pary, puszczoną nagle, celem odciążenia zamartwionych przewodów, wskutek czego wydobywające się gazy przeszły w stan płynny powodując eksplozję. Natychmiast po eksplozji stanął w ogniu tzw. agitator, zawierający 5.000 kg. ropy naftowej. Następnie zaczęły płonąć i wybuchło 25 beczek z benzyną i około 30 beczek smarów. Robotnicy oraz ludność okoliczna z Chomranic i Kleczan zdołali w międzyczasie odczołżyć zapasy beczek ze smarami i benzyną, ułożone w stosach, o kilka metrów

od oczyszczalni, nie dopuszczając w tej sposób do dalszych eksplozji.

Sytuacja była nader groźna, gdy „agitator”, umieszczony na wysokości 5 metrów, w pewnym momencie runął i płomień zaczęły dosięgać zbiorników z benzyną i naftą. Jedynie dzięki przybyciu motorowego oddziału straży pożarnej z Nowego Sącza, oraz wzorowemu pełnieniu swych funkcji przez policję, zdołano pożar zlokalizować. Pożar trwał do godzin popołudniowych.

Wskutek eksplozji doznali ciężkich poparzeń robotnicy: Wawrzyniec Tobiasz, Józef Wróbel i Andrzej Smajdor, których odwieziono do szpitala w Nowym Sączu.

Dr. Paweł Broniatowski
 obecnie ordynuje w chorobach wenerycznych i skórnych
 od 8 do 10 rano i od 2 do 8 wiecz.
 Pannie od 12 do 1 pp.
 Częstochowa II Aleja Nr. 24, I piętro. Tel. 296.

Salkoza Tańców
Bal. PARNASOWA
 I ALEJA 9.
 tel. 3-27.
 Zawiadomienia swoich uczni i z plażek dn. 24 bież. od godz. 8 wiecz. oddzielnie się dorocznie „CHOINKA”
 W niedzielę dn. 28 Lębca praktyczna od 2-7 w.

JEZYKOW francuskiego, angielskiego, niemieckiego udzielam. Warunki przystępne. Ołerty do sklepu „Gońca” pod „Języki”.

BARBZO (anio sprzedam sklep spotywczy wraz z mieszkaniami składającym się z 1 pokoju i kuchni. Wiadomości ul. w. Rocha 65, Jan Caban.

PARCELE BUDOWLANE przy ulicy Ciemnej i Myśliwskiej sprzedaje na bardzo dogodnych warunkach Sławomir Cierny. UZDZIAŁ korepetycji języka niemieckiego. Łaskawe ołerty do sklepu „Gońca” dla „H. W.”. 2937

FARTUCHY dla gospodyń w dużym wyborze poleca J. „Halina” Kościuszki 18.

Pierwszy w Częstochowie warszawski kino-teatr dwujęzyczny **„NOWOSĆ”**
 ul. Parnasowa 12.
 Początek seansu w dni powszednie o 8 i 9 w sobotę, o 8 i 9 w niedzielę o 9 i 9:30 w.

DUŻO Uroczyście promiera i go poleca 100 proc. DZIŚ! film dwujęzyczny-pięcioletni i mówiący pod **„NIEBEZPIECZNY ROMANS”**
 w rolach: ANDRZEJA STRAGA, „Fortuna” Kaa, Spiewawskiewicz
 W rolach: BOGUSZAW SAMBORSKI, BETTY AMAR, Julia Perlewska, Kar. Krawczyński, Adolf Brynka, Paweł Gwercin, S. L. Swarcz, Le. Gwron, Euf. Boda
 Nad prog. Nadzwyczajnie dodatki dźwiękowe.

BANK HANDLOWY
 w Warszawie.
 Oddział w Częstochowie.

Na choinkę i podarki gwiazdkowe najlepiej kupować w fabryce cukrów i czekolady **PIOTR DĘBSKI** Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17, tel. 89 i w sklepie p. J. Högnigmana, Aleja 33.

OKAZYJNE garnitur salonowy czarny, Otomany, tapczany, kozetki fantazyjne, zwykłe nowe. Ceny przystępne. W. Burjan, Kościuszki 24 (front). 4697

ZGUBIONO numer samochodu Kl. 71870 między Będzinem i Częstochową. Proszę o zwrot do II Komisariatu ul. Krakowska za wynagrodzeniem. 2576

UNIEWAZNIA się skradzione 4 weksle na sumę 2.700 zł. z wystawienia Preger i Landau in blanco, oraz skradziono listyżetę. 2575

POSZUKUJE pożyczki 4 — 5 tysięcy na l. numer hipoteki, lub do umówionego procentu. Ołerty w sklepie „Gońca” pod „Pozyczka”. 2939

KATAR UPORCZYWY leczy tylko Plomethyl zarejestrowany w ministerstwie Nr. 1198. Sprzedaję wszystkie apteki i drogerie.

Z POWODU śmierci brata unieważnia się 5 weksli po 100 zł. in blanco wyst. przez Władysława Rygałskiego na zlecenie Stanisława Milda, które były wystawione zmarłemu Franciszkowi Rygałskiemu na pożyczkę do Banku Ludowego, na które pożyczki nie otrzymał. 5041

ZGUBIONO książkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Częstochowie na imię Stefan Michalak. 5042

ZŁOŻYŁ stolarz modelowy z dłuższą praktyką poszukuje pracy. Ołerty do sklepu „Gońca” sub. „Modelarz”. 5039

PROFESOR matematyki przyspasia do matury oraz do wszystkich klas szkół średnich z matematyki i łaciny. Ul. Kościuszki 33 m. 6. Godziny: od 12 w poł. do 7-jej wieczór. 5029

POKOJ suchy, duży i dwie suteryny do wynajęcia. Skład węgla, Kulickiego 2. ZA OKAZANIEM niniejszego ogłoszenia /aktad fot. „NOWOSĆ” Krakowska 6 na 6 fotografii retuszowanych za zł. 4— doda grafiusowo i fot. kolorowa, ul. Gabińska, 13 fot. dowodowych zł. 250. Od godziny 9-raj nocy do 8-jej wieczór. Kostiumy na miejscu. 2580

OKAZYJNIE do sprzedania sklep z urządzeniem nadający się na każdy interes, przeytem mieszkanie 3 pokoje i kuchnia, wszystko wyremontowane, komorne mieszkanie 60 złotych, cena bardzo przystępna. Wiadomości: Starkiewicza, Częstochowa, Wilsońska 22 (dawniej Prawa Warty).

LIWY nowa sprzędzają i żywna kupuje E. Heino, Rynek Wiahułski 54, 2931

WEGIEL I KOKS
 z najlepszych kopalń krajowych hurtowo i detalicznie PO CENACH NISKICH poleca firma **„SPOŁEM”** w Częstochowie, Kofelaski 43, tel. 230.

BODOWA HANDELOWA I LAMPELLO „BICO”
W. MÜLLER
 ul. Hołnataja 25, Tel. 322.

KAFLE
 Kwadratale, Majolikowe, berlińskie, Pielcyki, Łuchenski przenośne, Pasadz-kę kamiennową, Płytki ściennie i wszelkie dodatki wchodzące w zakres Robót Żelaznych oraz pieciki szamotowe poleca: **B. BUCHMAN** Częstochowa, II Aleja 28. Wielki wybór! Ceny fabryczne! Sprzedają na dogodnych warunkach.

Sprzedaż Gwiazdkowa
 po cenach znacznie zniżonych ŚNIEGOWCE i KALOSZE OBUWIE BALOWE: ATEASY, RENIFERY, BROKARTY, LAKIERKI. — PRUNELKI I T. P. **NAJNOWSZE FASONY** Wykwalifikowany Magazyń Gwiazdki **„VENUS”,** Aleja 29.

TANI MIESIĄC!
WIELKA OKAZJA
 śniegowce, kalosze i buty gumowe **RYGAWAR**
 po cenach niskich fabrycznych nabyt można w Warszawie, w Warszawie, w Częstochowie, ul. Kościuszki 65, I piętro.

SKŁAD WĘGLA
 ul. Kilińskiego Nr 2 **I. ROGOWSKI**
 WĘGIEL W DOBRZYCH GATUNKACH **CENY UMIAKOWANE.**

PIANINA w niezrównanej jakości od zł. 2200 począwszy także ze raty polsca; **NAJWIĘKSZA FABRYKA PIANIN W POLSCE**

B. SOMMERFELD KATOWICE
ulica Kościuszki 16 — Telefon 28-98.

Dostawca Państwowego Konserwatorium Muzycznego Katowicach

Praca zawodowa kobiet.

Nie ma chyba zagadnienia społecznego, któreby tak różne opinie wywoływało i tak głęboko w tyście społeczne i rodzinne wulkało, jak praca zawodowa kobiet. Jest to zagadnienie, które można oświecić z różnych stron i różnymi barwaniami światła, gdy coraz większy zastępek kobiet wychodzi z domu do biur, do fabryk, do sklepów i rzemieiosł.

Robi się kobietom zarzut, że taniością swojej pracy obniżają poziom płacy męzczyzny, że wyrwają konkurencję i błędne koło, bo maż się płać i nie może sam ponieść kosztu utrzymania rodziny. Zarzut zdawałoby się ekonomicznie uzasadniony. A jednak? Gdyby nawet męzczyzna, który obecnie zarabia 500 zł. mies. dostał swoją „przedwojenną” pensję (gdy kobiety nie stanowiły konkurencji zawodowej), w przybliżeniu jakiejś 1000 zł., czy mogłyby utrzymać oprócz swej rodziny kilka kobiet (rezydentek) spokrewnionych, któreby dostępu do warsztatu pracy nie miały? Czy wogóle dzisiejszy człowiek jest skłonny do takich świadczeń? Czy dzisiejsze uczucia nie zamykają się w kole najbliższej rodziny, a ciocia i kuzynka są to wprost straszaki?

A kłótnia z kobiet, jako panna, rzyć może, że znajduje legalnego żywiciela: panna męża? A kłótnia z nich wiedzieć może, na ile lat za nich wychodzi? Jeżeli się zdarza, że ojciec dorosłych dzieci rzuca żonę, udziela jej — kobiecie starszej emerytury, często bez alimentów, żeniąc się z młodszą?...

Nie dziwicie się, panowie, że w takich warunkach marzy się nam praca zawodowa. Jednak obecnie, gdy hasłem kobiety jest zabezpieczenie sobie bytu nie w drodze zamążpójścia, zaznacza się pewien kierunek, który całą sprawę psuje. To kwestja pracy zarobkowej mężatek, których mężowie są dobrze lub nieźle uposażeni, a które chodzą do biura na 8 godzin dziennie, holdując (szczęśliwie w gruncie rzeczy) zasadzie niezaleźności, ale za niedługą dom i dzieci, no i męża, który... też coś znaczny! Pensa jest dla nich równoznaczna z niezaleźnością. Efekt realny jest: pniactwo co i-go. Ale ta pensja to jakieś 100, 150, 200 zł. mies. Służąca (ale zbędna wówczas) pochłania 100—110 zł. więc pozostają niewiele, jako prawdziwy dochód. I kosztem tej reszty, która jest jedynym dochodem, kuchnia szwankuje, dzieci (mam na myśli tylko męzkatki dziecięte) wychowują się bez dozoru, dom zaniedbany. Za panie, które muszą pracować zarobkowo, o tych się nie mówi.

Ala są takie, które nie muszą, praca ich nie przynosi wielkiego dochodu, a daje smutny efekt w

gospodarstwie. Rzucone hasło, że praca w domu to też zwód (hasło Zjazdu Pań Domu) powinno kobiety odciągnąć od szukania innych zawodów, poza domem.

A raczej... myśleć o wyborze zawodu takiego, by go z domem pogodzić się dało. Kobieta - gospodyni ma jednak sporo czasu (tylko nie 8 godzin jednym ciągiem), aby dorabiać, czy zarabiać, byleby bez stałego opuszczania domu. Do takich zawodów należy: introligatorstwo, dentystyka, podcosownictwo, roboty ręczne, halty maszynowe, zabawkarstwo, krawiectwo, kapelusznicztwo, przepisywanie na maszynie i t. p. Na to trzeba tylko zrozumienia właściwego losu kobiety i pewnego przedstawienia pojęci Remington nie jest lepszemu od Singera, a rzemieiosłem można się szczerze i z uniołowaniem zajmować, mając uniwersytet.

Dla kobiet praca zawodowa związana ze studiami wyższymi nie jest łatwa do pogodzenia jej z pracą matki i gospodyni, studia swe zatem powinna traktować raczej pod kątem aspiracji i zamiłowania niż bytu. Rzemiosło zaś z domem zawsze da się pogodzić.

Wybór zawodu przez kobietę jest zagadnieniem, nad którym warto dyskutować. Dyskusja zaś nad tem, czy kobieta powinna czy nie powinna pracować zarobkowo, jest zupełnie jałowa, przedawniona i nie ma znaczenia w praktyce.

Zofja Brykańska.

Sztuka zachowania piękności

Hasło zbierania się, zachowania twarę urody, względnie poprawiania jej, ogarnęło już szerokie kręgi kobiety, ale i męzczyzny nawet, którzy zaczynają, ale i omal równie tłumnie jak kobiety, zalegać salony „Instituts de beauté” i początkalnie lekarzy-plastyków, zajmujących się poprawianiem rozmaitych defektów twarzy. Prym jednak pod tym względem dzierży wciąż jeszcze kobiety, zwłaszcza kobiety amerykańskie.

Współpracowniczka wielkiego

NA GWIAZDKĘ

OENY ZNIŻONEJ JUBILER

H. HIPSZER

Częstochowa, I Aleja 13, tel. 889.

POLECA: Szopko, Platery i Kryształ.

Zegariki światłowych firm. Wazelną biuterję złotych. Specjalność

OBRAZCEI ŚLBUNEM

Świeże nieślubące się do zegarów.

koncernu prasowego „North American Newspaper Alliance” podjęła wdzienne zadanie osobistego przekonania się, jak pracują owe „Instituts de beauty”, z jakich warstw rekrutują się ich klientki i ile kobiety amerykańskie wydają na zachowanie i poprawianie swojej urody. Wyniki jej badań w tym kierunku okazały się niezmiernie ciekawe.

Kierowniczka jednego z pierwowzorczonych takich Instytutów na 57-jej Avenue w New Yorku, celem nacoowego podkreślenia cudownego działania nowego preparatu, pod którego wpływem jak za dotknięciem różdżki czarodziejkiej, znikają zmarszczki, obwisłe policzki, plamy, zgrubienia skóry, blizny i t. p. bez interwencji chirurga gicznej, użyła sposobu przekonywującego nawet najbardziej sceptycznie usposobione klientki. Za znaczne wynagrodzenie „wynajęła” twarz pewnej ex-aktorki z Broadway'u, słynnej ongiś pięknoci, dzisiaj już bez śladów tej urody, i zastosoowała magistralny preparat na połowie tylko twarzy eksplozności. Śmiech był wrecz odciekający, podczas gdy połowa twarzy zyskała świeżość i wdzięk kobiety conajmniej trzydziestoletniej, druga połowa, prawem kontrastu, wykazywała starczy zanik urody osoby siedemdziesięcioletniej, gdy w rzeczywistości ex-aktorka zbliża się do czterdziu lat.

Zabieg ten jednak jest niewyśczerającym, bowiem przy odmożonej, wypielkonej twarzy bardziej jeszcze raz starcza szyja, ramiona, ręce, dekolt i tak dalej, zaś za objęcie ludzkim cukiem całej postaci zapłacić trzeba przynajmniej 5000 dolarów. Ale za to jest się młodą i piękną.

Kwestja tylko na jak długo. Bowiem kierowniczka „Instituts” zgóry uprzedza, że zabieg będzie mu stał być co pewien czas ponawiany zależnie od wladciwości skóry, ogólnego stanu zdrowia i rozmaitych nieprzewidzianych wpływów. Niewiadomo jak będzie teraz, po krachu giełdowym w Ameryce, dotychczas jednak cena ta nieodstraszala żadnych zachowania piękności i młodości.

Krwawy deszcz

spadł w ubiegły w piątek w Paryżu.

W ubiegły piątek spadł w Paryżu osobliwy brunatny deszcz, który po zetknięciu się z ziemią tworzył lepkie, ciemne błoto. Na zabobonnych mieszkalcach okolicznych wiosek zjawisko to wywarło silne wrażenie. Toteż jeden z dzienników paryskich gwoli uspokojeniu umysłów zamieścił wykaz podobnych zjawisk, które, jak wykazują kroniki, zdarzały się w Europie wcale często.

W średniowieczu zwano owe brunatne deszcze „krwawymi” i uważano je za zły omen, zwiastujący zamieszki lub wojny. Nigdy jednakże przepowiednie astrologów nie sprawdzały się.

Jż w eposie Homera czytamy o bohaterach zroszonych krwawym deszczem. Kronikarz Grzegorz z Tours pisze, iż w roku 582 po Chrystusie „krwawy deszcz spadł na Lutecję” — czyli na Paryż. „Wielu ludzi zrywało szaty, na których cieniły krwawe ohydne plamy”.

W Eiden, w roku 1571 również krwawy deszcz wywołał panikę wśród ludności. Uczeln Niemiecys usiłowali w sposób naukowy wyjaśnić przyczyny niesamowitego zjawiska i doszli do następującego wniosku:

— Wylew z krwi, zarzynanych w pobliskiej rzelni zwierząt, unoszą się w powietrzu i łączą się z chmurami deszczowemu.

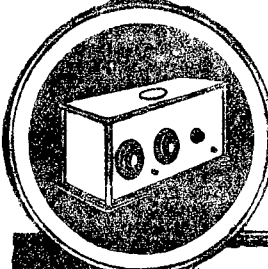
Dopiero w 1846 roku zdołano ustalić przyczynę tajemniczego deszczu. Sprawdzono, iż w Ameryce wybuchł straszliwy cyklon, który przyniósł aż do Francji piasek z Brazylji. Według obliczeń meteorologów — tumany kurzu — przeobły Atlantyk w cztery dni. Pewnego dnia nad Rodanem roz-

Radio w cenie dla Pana odpowiedniej

Wśród odbiorników PHILIPSA, które mamy obecnie na składzie, znajdzie Pan odbiornik, jakiego sobie Pan życzy, w cenie, na którą Pan może sobie pozwolić.

Prosimy nas odwiedzić, obejrzeć odbiorniki PHILIPSA, po słuchać jak one grają.

Demonstracja i warunki płatności będą Panu napewno odpowiadały.

„RADJOPOL”
Częstochowa, I Aleja 13. 31.

petala się burza, młotająca w wod na toni strumienia krwawego błota, naniesionego z odległości o pięć tysięcy kilometrów Nowego Świata. W Ljonie spadł wówczas czerwony deszcz, w Walencji krwawe błoto zamulił wszystkie rynny i ścieki, zamek Chamanteu oblepiony kleistą, krwawą mazią, wyglądał jak kupa gliny, w Maximie żołnierze maszerujący gościcem tak byli oblepieni błotem, że musiano nożami zeskrobywać je z mundurów.

Obliczono wówczas, że wichura przyniosła do Francji 720 tysięcy kilogramów amerykańskiej ziemi.

Był to, jak stwierdza dziennik, paryski — jedyny bezinteresowny podarek amerykański jaki domagali się wzajemnie rewantu.

Pierwszorzędne Kury Kroju, Szydeł, Modelowania, Haftu

Najnowszym systemem, nagrodzonym Złotym Medalem w Paryżu,

prof. Paryskiej Akademii Łowadźkolego. Nauka trwa krótko. Warunki bardzo dogodno. Duża praktyka szydeł. Po ukończeniu uczenia otrzymują dyplomy. Zapisy i informacje Aleja 73 w 7. front. Tamte można odbywać faosy na miarę, podług najnowszych turnis.

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukłoczyć kursa fachowa, korespondencyjne im. profesora Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursy wyucząją li: stownice: buchalterji, rachunkowości księpieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kalgisji, planacji na maszynie, tworzenia, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej oraz słownictwa. Po ukończeniu świadectwa. Zadzajcie prospektów. 0274

Radjoodbiorniki „PHILIPSA”
„Marconi”, „Nora”, „Polmet” i inne
Motorjaty elektrotechniczne i techniczne. Instalacja światła i motorów. Szynale i platery „Morhila” Samochody „Tatra” i części do tychż. Ceny przystępne! Dogodne warunki.

BIURO TECHNICZNE „PROMIEN” ALEJA 30. tel. 94.

Częstochowski Koło Akademików Zarząd C. A. zawieszania Kolejarci i Kolegów w doroczne Walne Zebrańie Nais odbydnie się dnia 27 grudnia 1930 r. o godz. 10.30 w pierwszym terminie i o godz. 11-jej w drugim terminie w lokalu Kola przy ul. Kopernika 11 (tj. Sala Stowarzyszenia Kępedów Polskiej). Wstęp ze okazaniem legitymacji członkowskich po opłaceniu składek za r. ak. 1930/31. Legitymacje odbierać i składeki opłacać można w dniu ob. wlozenia sekretariatu Kola (godz. 11 — 12) i w dniu walnego zebrańa przy wejściu na salę. Zarząd.

Czy chcesz się uwolnić niebezpieczliwą drogą od **ARTRETYZMU** Reumatyzmu, Ischiasu i bólu Rzyżca?

Reumatyzm jest strasznym, wędrującym rozpoznanem cierpieniem, które nie oszczędza ani biednych, ani bogatych i znajduje schronienie w chacie jak i w pałacu. Formy, w jakich się to cierpienie przejawia, są bardzo różnorodne i często bywa, że choroba zupełnie niezauważona, okazuje się później niemiernie bolesną.

Reumatyzm.

Czasem są to bóle w członkach i stawach, czasem opuchnięcie członków, zniekształcenie rąk i nóg, drganie, kłucie, darcie w różnych częściach ciała, czasem nawet osłabienie wrokuł jest skutkiem reumatyzmu i artretyzmu. Wznowie różnorodnie jak forma tego cierpienia są środki lecznicze: różno mitykaty, maści, lektarstwa i t. p., które się przeciw tej chorobie stosuje. Większa część tych środków nie jest wogóle w stanie wyliczyć, może tylko przynieść chwilową ulgę.

To ce tutaj polecamy jest zupełnie niewinnym środkiem tródlano-leczniczym **KTÓRY JUŻ WIELU GIESPIACZY DOPOMÓGŁ.** Nasza kuracja jest znakomita i działa szybko nawet w wypadkach **CHOROBY CHOROBY, ZASTARZAŁE.** Abyście uzyskali jeszcze więcej zwolniczeń, postawońmyli sobie lekarskie, kto do nas napisze postać pouczającą broszurki, a kuracji tródlano-leczniczej **ZUPEŁNIE DARMO.** Kto zatem cierpi i pragnie się od bólu uwolnić, niech napisze, do wiekając, dół jeszcze.

August Wilmersdorf, Berlin — Wilmersdorf, Bruchhausstrasse 8, Oddział 7.

ZAKŁADY DUKARSKIE

F. D. WILKOSZEWSKIEGO

W CZĘSTOCHOWIE, III ALEJA Nr. 52, TELEFON Nr. 2-45.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie druki: afisze, klepsydry, blankiety, koperty, bilety wizytowe itp. Wykonanie pierwszorzędne. — Ceny niskie

Zamówienia przyjmuje również sklep „Gońca”, II Aleja 26, tel. 50 i „Bazar Szkolny”, Narutowicza 20 (dawn. Krakowska).

Jasełka w Polsce.

Od wieków istnieje w Polsce zwyczaj obchodzenia jasełek. Zwycaj ten bardzo dawny, bo sięga prawie pierwszych wieków zaprowadzenia chrześcijaństwa.

Chociaż Mieczysław I przyjął chrzest św., to jednak cały naród nie od razu zapomniał starej wiary ojców, którą wyznawał od niepamiętnych czasów. Wieki miały, powstawały klasztory i kościoły, a po głębokich lasach kryły się guslarze, co starym ojców zwyciężają stare sprawowały obrzędy.

O owych to dawnych czasach, gdy jeszcze nie wszyscy znali historię życia Chrystusa Pana, na piątkę węd Bożego Narodzenia,

zakonnicy, by sćiągnąć dużo ludzi do kościołów, a zarazem zaznaczyć ich z życiem Chrystusa, urządzali w kościołach, a szczególnie w klasztorach, jasełka.

Pierwsze takie przedstawienie miało się odbyć w roku 1240, za panowania Bolesława Wstydliwego, staraniem św. Kingi. O północy, po mszy, zwanej pasterką, w katedrze wawelskiej podniósł się załona zakrywająca prezbiterium, a zdumiony lud ujrzał wielką szopkę, a w niej w złobku Najświętszego Dziecinie i pochyloną nad Dziecięciem Najświętszą Panią i Józefa św. Za nimi występują Trzej królowie, a za nimi i Heród ze śmiercią.

Radość była wielka. Ludęk widząc te cuda myślał, że to święta rodzina zstąpiła do niego na ziemię, to też radośno się, klaskano w dłonie i cieszono się niezmiernie. Dla dogodzenia może ciekawości, powiemy, że to dworskie panny królowej wzięły na siebie rolę osób występujących w jasełkach.

Później i klasztory zaczęły urządzać także przedstawienia jasełkowe, a święta rodzina, pastuszków, trzech króli, Heroda, przedstawiali chłopcy szkolni. To też czekali oni niecierpliwie świąt Bożego Narodzenia. Zakonnicy pisali dywjały czyli rozmowy, których wyuczali

się chłopcy, występujący w przedstawieniach. Lecz radości było za dużo, za wiele hałasów; dwojcy żydów, śmierci i pastuszków wywoływały śmiechy i żarty nieodpowiednie w miejscu świętem, więc powoli zaczęto zaprzestawać tych przedstawień w kościele. Żywe figury zastąpiono sztucznymi, a w takiej formie zachowały się jasełka do dni naszych. Zaś chłopcy szkolni, potem chłopcy miejscy i młodzież wiejska zaczęli obnosić jasełka po ulicach i albo sami dawali przedstawienia, albo urządzali figurki drewniane, przedstawiające świętą rodzinę, pastuszków, królów i inne osoby występujące przy Narodzeniu Chrystusa, które za pomocą rozmaitych przyrządów ruszały się, chodziły i z tymi szopkami czyli jasełkami obchodzono po miescie lub wiosce.

Zwyczaj ten zachował się do dni naszych. Ale i w klasztorach dotąd przedstawiają jasełka, tylko już nie wolno tłoczyć się wszystkim do wnętrza. Wychowawcy klasztorni

cieszą się niezmiernie na te przedstawienia, bo oni to w nich występują.

Europeizowanie Tybe'u

Dalaj Lama na samochodzie. Cywilizacja niby wścibską kurmozka „Armji Zbawienia” wsiąga się do najbardziej niedostępnych kryjówek i rozbija tam swoje namioty.

Jeszcze do niedawna tybetańscy Dalaj Lama znajdowali się poza nawiasem t. zw. „kultury” — nieznanemu mu były dobrodziejstwa elektrycznych odkurzaczy i wentylatorów. W komnatach jego posepnego pałacu w migotliwym świetle lamp i luczny panowała cisza, niezakłócana wyciem i jazgotem klaskonów. Nie przerywały jej natarczywe dzwonki telefonów, ani beczący głos speakera radiowego, wzywającego cały cywilizowany świat, by nie zapominał przed snem „uziemić anteny”. Krótko mówiąc — Dalaj Lama miał spokój, jakiego darmobys szukał w metropolach Europy i Ameryki.

I oto nadchodzi z Tybetu wieść niewesoła. Dalaj Lama, niedostępny, daleki, tajemniczy kacyk azja-

Ograniczenie CUKRU w pożywieniu niemowlęcia może pociągnąć za sobą nieobliczalne skutki.

Dr. R. Stankiewicz
(Warsz. Czasop. Lekarskie
1928 r. Nr. 24—25).

tycznych batwochwalców, zafundował sobie samochód. Najbanalniejszy w świecie amerykański samochód.

„Daily Mail” donosi z Lhassy, stolicy tajemniczego Tybetu, że przebywający tam w charakterze komiwojażera angielskiego, David Mac Donald, przedstawił kampanji British Trade, otrzymał zamówienie na samochód. Ze jednakże drogi tybetańskie nie są przystosowane do nowoczesnej lokomocji, przeto transport samochodów odbędzie się staroświeckim zwyczajem — na grzbiecie mułow. Trzeba więc będzie rozebrać go na kawałki, bowiem jeden chudy muł nie udźwignąłby ciężkiego wehikułu, zresztą drogi w Tybecie są wąskie i strome.

Jak widać z powyższego, chytry komiwojażer nie zatroszczył się, czy Dalaj Lama będzie mógł jeździć samochodem — chodziło mu tylko o spłatenie towaru. W wydawcze udzielonym angielskiemu dziennikarzowi, oświadczył, że niektóre drogi w Tybecie są zupełnie odpowiednie do rajdów samochodowych.

Najwięcej kłopotu będzie z przyzwyczajeniem tybulewów i zwierząt do widoku metalowego smoka. Tybetańczycy po dziś dzień opowiadają sobie ponurą historję, o pojawieniu się przed laty na jednym z gósciniec człowieka, „jadącego na dwóch kołach”. Był to Bóg ducha winny cyklista, który wybrał się na majówkę. Wywołał on taki popłoch wśród wędrowców i jeźdźców mijanych na drodze, że został wykłuty i mocno poturbowany, a rower, jako wymysł złych duchów, został uroczystie spalony. Z taką samą niechęcią odnoszą się Tybetańczycy do samolotów, o których doszły do nich słuchy.

— Nie lataj w powietrzu — powiada nowoczesne tybetańskie przysłowie — albowiem płoszyz bogów.

Komiwojażer Mac Donald miał sposobność w roku 1910 odegrać wcale ważną rolę w życiu Dalaj Lamy. Wiadomo zresztą, że każdy kupiec angielski, przebywający w kolonjach, jest zarazem dyplomata i wywiadowca.

— Pewnego dnia, w rezydencji mojej w Yatung, zadzwonił telefon — opowiada David Mac Donald. — Jakież było moje zdziwienie, gdy usłyszałem głos Dalaj Lamy. Żądał by zaalarmować posterunek angielski, gdyż z powodu najsćia Chinczyków na jego siedzibę, zmuszony był uciec pospołu z ministrami.

Pod osłoną nocy uciekli niesposzterzeżeni w kierunku granicy. Chinczy, których przybyło z Lhassy około dwóch tysięcy, zarządził pościg, ale Dalaj Lama i jego towarzysze mieli chyże wierzchołki. Po sześciogodniej karkołomnej jeździe dotarli do Pharij Yonpu, oddalonego o 28 mil od Yatungu.

Komiwojażer Mac Donald miał czuj kacykowi tybetańskiemu, że gotów jest ofiarować mu schronienie we własnym domu. Po pewnym czasie do rezydencji Anglika przybył Dalaj Lama eskortowany przez dygnitarzy tybetańskich. Nocy owej Dalaj Lama spoczywał w europejskim łóżku, a jego ministrowie zapoznali się ze sprężynami pluszowych kanapek. Po dwóch dniach najwyższy dostojnik tybetański zdecydował się udać do Indji. Przebrał się tedy w skromną opończę, a głowę owinał zawojem. Jeden z ministrów dźwiłgł torbę podróżną, udając pocztyliona. Po drodze do Indji odbyła się bez przeszkód. Dalaj Lama bawił tam przez czas dłuższy, póki nie nadeszły z Tybetu uspakajające wieści.

Kalendarz „Gońca Częstochowskiego” na 1931 rok.

Styczeń	L u t y	Marzec	Kwiecień	M a j	Czerwiec
1 C. Ob. Falski N. R. 2 P. Makarego op. 3 S. † Genowefa pn.	1 N. Ignacego b. i m. 2 P. M. B. GROMN. 3 W. Błażeja b. i m. ☉ 4 S. Andrzeja Kors. 5 C. Agaty pn. i m. 6 P. Tytus b., Doroty 7 S. Lucjana m. Krysp. 8 S. Seweryna op. 9 P. Marcejanu pn. 10 S. † Agatona pap.	1 N. Albina b., 2 P. Heleny ces., Pawła 3 W. Kungundę ces. 4 S. Kazimierza kr. 5 C. Fryderyka, Geraz. 6 P. Perpetui i F. mm. 7 S. Tomazsa z Akw. 8 Wincetego K. 9 P. Franciszki Rz. wd. 10 W. 40 męczenników 11 S. Elżbiety m., ☿ 12 C. 7 Założ. Serwitów 13 P. Grzeg. II pap. 14 S. † Walentego b. i m.	1 S. † Franciszka 2 P. Ryszarda b. 3 S. † Izidora b. 4 S. † Izidora b. 5 N. Wielkanoc, Wincen 6 P. Ponied. Wielk. 7 W. Epifanuzja b. m. 8 S. Dyonizja b. m. 9 C. Kasylidy p. m. ☿ 10 P. Ezechiela pr., 11 S. Leona Wielk. 12 N. Juliusza pap. 13 P. Hermeneg. Ida m. 14 P. Justyna m. 15 S. Anastazji m. 16 C. Benedykta Labro 17 P. Anicieta p. 18 S. Apolonij m.	1 P. Filipa i Jakóba ap. 2 S. Atanazego dk. ☉ 3 S. Król. Kor. Polsk. 4 P. Znał. Krzyża św. 5 S. Piusa V pap. 6 S. Jana w Olsz. 7 C. Flawii i Domitili 8 P. Stanisława b. i m. 9 S. Grzegorza z Naz. ☿ 10 N. Izidora roln. 11 P. Franciszka de Hier 12 W. Pankracego m. 13 C. Serwacego b. 14 C. Wniebowst. Pańsk. 15 P. Jana, Zofii 16 S. Bł. Andrzeja b. 17 N. Paschalisa 18 P. Wenancjusza m. 19 S. Piotra Celestyna 20 S. Bernardyna 21 C. Tymoteusza m. 22 P. Jędrzeja m. 23 S. † Deziderjusza m. 24 N. ZESŁ. D. ŚW. 25 N. Urbana, Grzegorza 26 W. Filipa Nerusza 27 S. Bedy w. dk. 28 C. August. b. i w. 29 P. S. d. Maksymina b. 30 S. S. d. Feliksa p. i m. 31 N. Iśw. Trójcy, Anieli.	1 P. Bł. Jakóba Str. 2 P. Sado i Tow. m. 3 S. Kłody kr. 4 C. Boty Cicho. 5 P. Bonifacego b. i m. 6 S. Norberta b. 7 N. Wig. Roberta op. 8 P. Medarda b. ☿ 9 W. Feliciana m. 10 S. Męlgorzaty kr. 11 C. Barnaby ao. 12 P. Jana Fakunda 13 S. Antoniego 14 N. Bazylego b. 15 P. Wita, Jolanny 16 W. Benona b., Jana 17 S. Adolfa b. 18 C. Marka i Marcelego. 19 P. Garwazego i Prot. 20 S. Sylwesterza pap. 21 N. Alojzego Gonzagi 22 P. Paulina b. 23 W. Zenona m. 24 S. Narod. św. Jana 25 C. Wilhelma op. 26 P. Jana i Pawła 27 S. Władysława kr. 28 N. Ireneusza bp. 29 P. Piotra i Pawła 30 S. Wspom. św. P. ☉
1 P. Przenajw. K. P. J. 2 C. Nawiedz. NMP. 3 P. Anataola b., Leona 4 S. Teodora b. 5 N. Antoniego Mar. 6 P. Lucji m. 7 P. Curyla i Metodego 8 S. Weroniki de Jul. 9 P. braci męcz. 10 S. Piusa I pap., i m. 12 N. Jana Gwaberla 13 P. Bonawentury bp. 14 S. Rozesł. Apost. 15 C. M. B. Szkap. 16 P. Aleksego 17 S. Symona z Lipn. 19 N. Wincetego a P. 20 P. Bł. Czesława 21 W. Praksedy pn. 22 S. Marij M. ☿ 23 C. Apolinarego kr. 24 P. Kunegundy br. 25 S. Jakóba ap.	1 S. Piotra w okow. 2 N. NMP. Anielskiej 3 P. Znał. rel. św. Szcz. 4 W. Dominika 5 S. M. B. Śnieżnej 6 P. Przemienienia P. 7 P. Kajemiana w. 8 S. Cyrylka m. 9 N. Romana m., Jana 10 P. Wawrzyńca b. 11 S. Zuzanny p. 12 S. Klary p. Hilarii m. 13 C. Hipolita i Kastyana 14 P. † Wig. Eusebjusza 15 S. Wniebowz. NMP. 16 N. Jochanna, Rocha 17 P. Jacka w. 18 W. Heleny ces. 19 S. Ludwika Tolo. 20 C. Bernarda op. dk 21 P. Joanny Franc. 22 S. Tymoteusza m. 23 N. Filipa Benio. w. 24 P. Bartłom. ap. 25 W. Ludwika kr. 26 S. M. B. Częstochow. 27 C. Józefa Kalsaat. 28 F. Augustyna b. 29 S. † Aniceta św. Jana 30 N. Róży Lim. 31 P. Rejmunda	1 W. Bł. Bronisławy 2 S. Stefana kr. 3 C. Szymona Słupnika 4 S. Rozalji p. 5 S. Wawrzyńca ☿ 6 W. Zacharjasza pror. 7 Bł. Melchiora 8 C. Piotra Klawera 9 C. Mikolaja z Tolen. 10 P. Imta i Jacka mm. 11 P. Prot. Najśw. M. P. ☉ 12 N. Eustachego 13 M. Mateusza ap. 14 P. Tomazsa z Wil. 15 N. Tekli pn. i m. 16 P. N.M.P. Okupu a. 17 C. Bł. Ładysława 18 S. Cypriana i Just. 19 N. Szymon i Damjana 20 W. Wawława kr. 21 W. Michała arch. 22 S. Hieronima dk.	1 C. Bł. Jana z Dukli 2 P. Aniołów Stróżów 3 S. Teresy d. Iz. J. 4 N. M. B. Różańcow. ☿ 5 P. Piacyda i tow. mm. 6 W. Brunona 7 S. Marka pap. i m. 8 P. Brygidy * 9 C. Dyonizy m. 10 S. Franciszka Boig. 11 N. Emiljana m. 12 P. Maksymiliana b. 13 W. Edwarda kr. 14 S. Kalikata pap. i m. 15 C. Teresy p. 16 P. Gerarda Majelli 17 S. Jadvigi wd. 18 W. Łukasza ew. 19 P. Piotra z Alk. 20 W. Jana Kantege 21 S. Urszuli pn. i m. 22 C. Kordulii pn. 23 P. Seweryna b. 24 S. Rałala arch. 25 N. Chrystusa Króla 26 P. Ewarysty pap. i m. 27 W. Katarzyny a. 28 S. Szym. i Tad. ap. 29 C. Narcyza b. 30 P. Alfonsa Rodr. 31 S. † Wig. Wolfganga	1 N. Wszystkich św. 2 P. D. Zabuszy 3 W. Huberta z. m. 4 S. Karola Borom. ☿ 5 C. Zacharjasza pr. 6 P. Leonarda pust. 7 S. Engelberga b. 8 N. Gottryda b. 9 W. Andrzeja z Awel. 10 S. Marcina b. 11 C. Marcina, 5 br. M. 12 C. Stanisl. Kostki 13 S. Józafata b. i m. 14 N. Gertrudy p., Leop. 15 P. Edmunda 16 P. Bł. Salomei 17 S. Odona op. 18 C. Elżbiety kr. 19 C. Feliksa Wal. w. 20 S. Orlarow. NMP. 21 S. Cecylii p. i m. 22 N. Klimenta pap. 23 W. Jana od Krzyża 24 W. Katarzyny a. 25 C. Sylwesterza op. 26 P. Walerjana b. 27 S. Zdzisławy. 28 N. Saturnina b. 29 S. Andrzeja ap.	1 W. Elżbiety b. 2 S. Bibijana p. i m. ☿ 3 C. Franciszka Kaaw 4 P. Barbary p. i m. 5 S. Saby op. 6 N. Mikolaja b. 7 P. Ambrozego b. 8 W. Nepok. P. N. M. P. 9 C. Walerji, Luk. 10 C. N. M. P. Lorez. 11 P. Damazego pap. 12 S. Aleksandra 13 N. Lucji p., Otylii p. 14 P. Spirydyona b. 15 W. Walerjana b. 16 S. † a. d. Eusebjusza) 17 C. Łazarza b. 18 P. † a. d. Orzek. NMP. 19 S. † a. d. Nemesjusza 20 N. Teofila m. 21 P. Tomazsa ap. 22 W. Zenona m. 23 S. Wiktorji p. i m. 24 W. Anny, Łuk. i Ery 25 P. BOŻE NARODZ. 26 S. św. Szczepana p. 27 S. Jana ap. i ewang. 28 P. Młodzianków 29 W. Tomazsa b. 30 S. Eugenjusza b. i w. 31 C. Sylwesterza pap. w.
Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień

KRZYWICE GRUZYCE WYCIENCZENIE

BIOCALCOL KŁAWE

Łoży witaminowo-wapniowy

HUMOR I SATYRA.
PODAREK GWIAZDKOWY.

— Czy kupiłeś już podarek gwiazdkowy dla męża?
— Nie, nie zapytałam go jeszcze, ile chce wydać?
U LEKARZA.
— Panie doktorze, proszę powiedzieć, co mi właściwie brakuje, ale po polsku, nie po łacinie, abym zrozumiał.
— Za dobre pan żyje i tyle. Jest pan żarłokiem, pijakiem, leniuchem. Rozumie pan?
— Tak, rozumiem. A teraz proszę mi to powiedzieć po łacinie, abym mógł powtórzyć żonie.
SZNUK PEREL.
— Kupiłem sznur perel na gwiazdkę dla mojej żony.
— Dlaczego? Przecież chciała dostać samochód.
— Tak, ale samochodów fałszywych niema.
DWIE MIARY.
— Czy ten malutki kawałek ciasta jest dla mnie?
— Nie synku, to dla Helci.
— Taki duży kawałek dla Helci?
PONOWNA KURACJA.
Lekarz do pacjenta — alkoholika:
— Jeśli chce pan być zdrow, musi pan przez rok pić tylko mleko!
— O, ja już raz przechodziłem taką kurację, panie doktorze.
— Kiedy?
— Zaraz po urodzeniu...
W KOMISARCIACIE.
— Panie przedowniku, czy ja będę mógł dostać pozwolenie na posiadanie broni?
— A na co to panu?
— Bo ja się żenię.
— A co ożenek ma do tego.
— Bo moja narzeczona nazywa się Sala Pistolet, więc żeby później nie było konfiskaty...

Kto nie chce honorować a grypę
musi się zaopatrzyć w ciepły sweter i wełniane pończochy.
Korzystajcie więc z okazji, bo firma „DZEMPER” III Aleja 49
URZĄDZA
Wielką Wyprzedaż Gwiazdkową
Swetry czyste wełniane od zł. 18. || Poulowery damskie wełn. od zł. 17.
Poulowery męskie. 16. || i bezkrętkawki damskie 16.
Wyprzedaż trwać będzie do 10 stycznia 1931 r.

PIĘKNA I CZYSTA cerę osiąga się tylko użyciem **KREMU I MYDŁA „LACTOLIN”**
które radykalnie usuwają piegł, plamy, węgry i wszelkie defekty cery.
Nagródzony medalami w Częstochowie, Łodzi i złotym medalem w Paryżu

Sprzedaj Gwiazdkowa FUTER
po cenach znacznych zniżonych w firmie **MICHAŁ AJDELMAN**
Częstochowa Piłsudskiego 5

Firma GLIŃSKI
I-sza Aleja Nr. 12.
poleca:
MEBLE wszelkiego rodzaju poełdny-cze oraz komplety. — Ceny zniżone.
Egzyst. od 1895 r.

Czekolada Śmietankowa PLUIOS

Zadaj pytanie „CZYSTOŚĆ”
i dowiesz się o „Czystości Zdrowia”. Recenzje str. 6-7
PROZYM 15-20, w Częstochowie inform. udziel. —
RED. LEKARZ DEWYSTA
MICHAŁ GREJNIEC
Aleja N. M. Piłsudskiego 11

Zwierzęta skazańcami!
W obecnych czasach powszechnej dążności do zysku stale słyszymy o napadach, morderstwach i zabójstwach, dokonywanych bądź dla rabunku, bądź też z zemsty i t. p. Z pewnością jednak nie każdy z czytelników, pochłaniający w gazecie opis sensacyjnego procesu o zabójstwo i oczekujący niecierpliwie ogłoszenia wyroku w głośnie sprawie, wie o tem, że przed kilkuset laty wyrokom za zabójstwo podlegali nie tylko ludzie, ale — zwierzęta, którym wytaczano zgodnie formalnie i według ówczesnych przepisów karnych prowadzone procesy.
Historja. lat dawnych obfitye w wiele wypadków skazania na śmierć zwierząt za zadanie poważnych uszkodzeń człowiekowi. — Sprawy, wytaczone zwierzętom, wynikały z mniemania, że zwierzęta podobnie jak ludzie, są odpowiedzialne moralnie za swe czyny i skoro pies pokąsał niebezpiecznie sąsiada — nie właściciel psa odpowiadał, ale sam pies skazany zostawał na śmierć. Zwierzęta przyprowadzano do sądu i były one obowiązaną stawić się na sprawę. Przydzielano im do obrony rutynowanych adwokatów, funkcje zaś prokuratorów pełnili również uczeni prawnicy.
W roku 1457 we Francji, we wsi Clermont-lez-Montcornet skazano swinie na śmierć za zagrzyżenie pięcioletniego synka wieśniaka Jehana Martina. Szczęść prosiat oskarżono o współudział w zbrodni i przywołano cały szereg świadków. Swinie skazano na powieszenie, prosięta zaś na podstawie zeznań świadków uniewinniono. Wypuszczono je na wolność za kaucją, złożoną przez właściciela, jako gwarancję, że Bogu ducha winne prosiaki przybędą na rozprawę w razie wykazania ich winy.
W roku 1499 skazano na śmierć przez powieszenie byka, który w przystępie szału pobódł na śmierć czternastoletniego chłopca wiejskiego, Lucasa Duponta, z Beaupre.
W roku 1621 krowa spowodowała śmierć kobiety w pobliżu Lipska. Proces sądowy zakończył się skazaniem krowy na rozstrzelanie i pochowanie w odkrytym grobie.
Niekiedy wyroki były odwoływane, jak naprzykład w roku 1379 ksiądz burgundzki Filip Ufasy ukasował trzy swinie, skazane za dzieciobójstwo na śmierć. Bardzo często właściciele skazanych zwierząt odwoływali się do wyższych instancji i angażowali najuczestniejszych prawników do obrony, dzięki czemu niekiedy wyrok był złagodzony a nawet całkowicie uchylony.
Najwne te procesy wydają się obecnie groteskowe, w tych niedawnych stotokowych czasach byłyby jednakże traktowane poważnie i budziły duże zainteresowanie.
PIECYKI, kucheniki przenośne żelaznoszmatowe poleca E. Heine, Rynek Wileński 54. 2931
NOWOCZESNE mieszkanie 3 lub 4 pokoje z kuchnią i pokojem słuźbowym w śródmieściu do wynajęcia od zaraz. — Wiadomości: Dr. Bielski, Jasna 2 m. 7 od godz. 1 — 7-ej. 2921
DO SPRZEDANIA domy z ogrodami od 4 tysięcy zł., place do budowy, ziemia-pomórł, gospodariki, sklepy z mieszkaniami, restauracja, cukiernia, piwiarnia. — Wiadomości Aleja 28, Kowalski od godz. 8-10 rano i od 2-4 po poł. 908-2
SPRZEDAM piwiarnię w dobrym punkcie. Wiadomości: Aleja 36 u dozorcę, 2929

ŚWIATOWE ŚLAWY
herbata LYONSA

herbata LYONSA

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJO?
ŚRODA, 24 GRUDNIA.
Warszawa — Iala 1411,7 m. moc 12 kw. 11'58-12'10 Sygnał czasu, hejnał, 12'10-13'10 Muzyka gramof. 13'10 Kom. met. 17'00 Słuchowisko. 17'35-18'15 Koncert z Krak. 18'15-18'45 Słuchowisko z Wilna. 21'00-21'30 Audycja wigilijna z Lwowa. 21'30-22'00 Audycja wigilijna z Krakowa. 22'00-22'30 Audycja wigilijna z Wilna. 22'30-23'00 Audycja wigilijna z Poznania. 23'30-24'00 Słuchowisko wigilijne z Katowic. 24'00 Transm. Pasterki z Katowic.
CZWARTEK, 25 GRUDNIA.
10'15 Nabożeństwo z Katedry poznań. 11'58-12'10 Sygnał czasu, hejnał, 12'10-16'00 Słuchowisko dla dzieci z Krakowa. 16'00-17'00 Muzyka taneczna z Krakowa. 17'00-18'00 Muzyka taneczna z Krakowa. 19'15 Słuchowisko z Poznania. 20'00-20'30 Transm. z Wilna. 20'30-21'00 Transmisja z Lwowa. 21'00-21'30 Transm. z Katowic. 21'30-22'00 Transm. z Krak. 22'00-23'00 Muzyka gramof.
PIĄTEK, 26 GRUDNIA.
10'15-11'45 Nabożeństwo z Kat. poznań.

Przedruk wstroniony. 50.
GEORGE GOODCHILD.
Czarna Orchidea
Przekład autorzowany Janiny Sułkowskiej
— Przychodzę po odpowiedź — rzekł Armstrong.
— Chcesz pan, żebym odszedł raz na zawsze i przestał ci wchodzić w drogę?
— Tak, gdy panu dowiódę, że to co mówię, jest prawdą.
— Zgadząm się na to — pod wa runkiem. Wczoraj wieczorem towa rzyszył mi Monroe. Z pospiechu pozostawiłem go daleko za sobą. Dziwię się, że nie dał żadnego znaku życia. Jeżeli mu się coś stało, pan będziesz za to odpowiadał.
— Uważasz mnie, jak widzę, za zawodowego mordercę — warknął Armstrong. — Nie miałem pojęcia, że w pobliżu znajduję się jeszcze drugi biały człowiek. Możesz mi wierzyć.
— Trudno mi wogóle uznać za prawdę którekolwiek z twoich twierdzeń.
— Dlaczegoż miałbym robić krzywdę doktorowi Monroemu? Z pewnością zatrzymałbym go, gdyby mi wpadł w ręce, ale panbys o tem wiedział. Nie, zapewniam pana, że go tu nie było.
— Carson przyjął to wyjaśnienie ja ko dosyć racjonalne.
— Zgadząm się na propozycję —

rzekł. — Teresa zdecyduję, jak mam postąpić.
— Dobrze. Przeprowadzę ja tutaj.
Wyszedł, pozostawiając swego więźnia w stanie silnego podniecenia. Minął namiot, zauważony wczoraj przez Carsona i zatrzymał się przed drugą pieczarą, przed którą siedział jeden z Malajczyków, żując betel. Odprawił go i wsunął głowę w otwór wejściowy.
— Tereniu!
Rozległ się cichy okrzyk i w kilka chwil później na tle ciemnej góry bia ukazała się jasna postać dziewczyny. Stała u wejścia, mierzając go zaplakanymi oczyma.
— Chcę z tobą pomówić.
— Precz — odpowiedziała. — Czuję, że cię nienawidzę.
— To było konieczne.
— Koniecznie! Po tem, co dla ciebie zrobiłam! Jak się to wszystko skończy? Dlaczegoż mi nie pozwolił odejść i zapomnieć, że — że cię wogóle znalazł?
— Myślisz, że mogłabys zapomnieć?
— Spróbowałabym.
— Zresztą mniejsza z tem. Stało coś ważniejszego. Dlatego tu do ciebie przyszedłem. Wczoraj wieczorem ktoś wpadł na mój trop...
— Murcheson?
— Nie, nie Murcheson. Ktoś od niego niebezpieczniejszy, przynaj-

mniej w danej chwili. Ktoś, kogo dobrze znasz.
Usta jej zadrżały, a twarz oblała się rumieńcem. Nie uszło to uwa gi Armstronga. Wezbrała w nim nienawiść do człowieka, którego wspomnienie mogło ja tak poru szyc.
— Czy — czy Carson — zapyta-ła szeptem.
— Tak. Serang przyłapał go za czajonego za drzewem i ogłuszył pałką. Nie stało mu się nic złego, ale dostał się w nasze ręce.
— Jest w obozie?
— Tak. Zdaje się, że doktor Mon roe obudził w nim podejrzenia. Jest pod wrażeniem, że trzymam cię tu wbrew twojej woli.
— Bo tak jest. Wolałabym umrzeć, niż iść za tobą dobrownie. Co ty masz za zamiary? Coś mu powiedział?
— Ze uciekiasz ze mną z własnej woli i że on traci niepotrzebnie czas. Chcę, żebys potwierdziła moje słowa, bo inaczej będę miał z nim kłopot.
— A jak potwierdzę, to co?
— To wtedy on wróci do swojej pracy i przestanie się za tobą wio-czyć.
Zrozumiała odrazu, o co mu idzie, ale nie kwapiła się bynajmniej z przystaniem na jego plan. Chwila refleksji i dusza jej zbuntowała się przeciwko okrutnikowi.

— Nie zrobię tego! — krzyknęła — nie mogę go dłużej okłamywać. Przyszedł mnie ratować. Pójdę za nim i...
— Nie pojedziesz. Jeżeli odmówisz memu żądaniu, pan Carson pożegna się ze światem.
Ta otwarta groźba przejęła ją zdumieniem. Odskooczyła od niego jak od niebezpiecznego gada.
— Ty zwierzu! Ty śmiesz...
— Mówię tylko, że jeżeli zwrócisz się do niego o pomoc, dojdzie z pewnością do krawanej rozpra- wy, to już taki rycerski głupiec. A ponieważ nie ma żadnej broni, rezultat mógłby być tylko jeden. Czy chcesz, żeby to się tak skończyło?
Nie mogła zignorować twardej logiki faktów. Zrozumiała że drze- niem, że rozstrzygnięcie leżało w jej rękach.
— Więc jeżeli się zgodzę przy- łożyć rękę do tego, — tego oszu- stwa, to ty pozwoliś mu odejść cato i zdrowo? Przysięgniesz, że pozwolisz?
— Naturalnie. Niech się tylko do wie, że wolisz pozostać ze mną, przestanie się nam narzucać.
— A Murcheson?
— To idjota i Carson nie kwapi się, żeby mu pomagać. Chodź, to najlepsze wyjście i dla mnie i dla ciebie. Już się tak dalece zaangażowałas ze mną, że nie powinnaś się wzdrgać przed tem ostatnim

posunięciem.
— Ale on mnie — on mnie...
— Myślisz, że cię kocha? To dawne dzieje. Teraz powoduje nim tylko donkiszoterja i galanterja. Zrobiłby to samo dla każdej innej kobiety, której groziłoby, podług niego, niebezpieczeństwo. Kiedy się przekona, że niema żadnego niebezpieczeństwa...
Słumiła łkanie i dała mu znak ręką, żeby przestał. Od kilku mie- sięcy prześladowała ją obawa, które Armstrong dał wyraz teraz w tak brutalny sposób. Ostatecznie ona sama starała go się do tego doprowadzić. Starala się zabić w nim miłość i zdawało się, że jej się to udało. Jednakże pomimo bijących w oczy faktów, serce jej protestowało gwałtownie, że to nieprawda.
— Za... zastanów się ze twoego życzenia — wykiwała.
XXII.
Carson siedział na derce, oczeku- jąc przybycia Teresy. W miarę, jak upływały minuty, zaczęła w nim świtać nadzieja, że nie przyjdzie. Gdyby przyjsię jej miało się rów- nać potwierdzeniu, tego, co mówił Armstrong. Pewnością nie po- zwoliłby jej przyjsię, gdyby wiedział że nie poprze jego gry. Ale wkońcu stało się to, co musiało się stać. Carson usłyszał odgłos kroków i do pieczary wszedła Teresa w towa rzystwie Armstronga.